

Hunsfos- Arbeideren

JULEN 1975

Aksidenstrykkeriet

HUNSFOSARBEIDEREN

Redaktør: Einar Bakken
Redaksj.sekr.: Kåre Berg Andresen
Avd.kontakter: Ragnvald Mjåland, Trygve
Ramsdalen, Marlyn Berg Andresen, Tarjei
Sandaker, Øystein Lie

Utbyggingen av Vesøy møter vansker

Som kjent er det nå et år siden det ble vedtatt å utbygge Vesøy med ytterligere to hytter. Man hadde den gang håp om at det skulle kunne ordnes så hyttene var klar for bruk innen sommeren —75. Håpet var begrunnet i at vi fra tidligere (desember 1970) hadde godkjent disposisjonsplan for hele området. At vi hadde dispensasjon fra strandloven for fem hytter og at vi hadde byggetillatelse for tre hytter, men bygde bare to av økonomiske hensyn.

Vi opplevde noe annet. Et utidig sommel fra Grimstad kommune gjorde at vi ikke fikk saken klarert fra bygningsrådet før i slutten av august i år. Bygningsrådets vedtak ble imidlertid positivt, så glade var vi. Så opplever vi det at rådmannen i Grimstad stikker kjepper i hjulene og anbefaler formannskapet ikke å anbefale søknaden. Saken oversendes så fylkesmannen i Aust-Agder hvor den ligger nå.

Så setter rådmannen og fler-

Forts. side 4

FOR DEG SOM
ØNSKER Å
BEHOLDE MER
AV SKATTEPENGENE

Skatten reduseres med 35 % av det årlige sparte beløp som er maksimum kr. 2800,- i skatteklasser II og kr. 1400,- i klasse I.

Ved maksimal utnyttelse av spareordningen reduseres skatten med kr. 980,- pr. år i klasse II og kr. 490,- i klasse I.

Disponibelt etter 10 år	
(oppspart beløp + renter.....	Kr. 39122,-
- Skattereduksjon....	Kr. 9800,-
- Opptjente renter..."	11122,-" 20922,-
Egeninnsats.....	Kr. 18200,-

HAR DU ET BEDRE ALTERNATIV?

VELKOMMEN I

VENNESLA-PRIVATBANK
forretnings- og familiebanken

Postboks 96 — 4701 Vennesla — tlf. 55555

Kamerater på Hunsfos

Forbundet vil i år som tidligere år sende en liten julehilsen til våre kamerater i avd. 56 Hunsfos Arbeiderforening.

1975 har på mange måter vært et vanskelig år for norsk treforedlingsindustri, vi har opplevd et konjunkturfall og en markedssvikt som svært få vel kunne tenke seg for 1—2 år siden.

Som en følge av dette har flere av bedriftene innen vårt forbund vært nødt til å permittere deler av arbeidsstokken eller kjøre på innskrenket driftstid.

Utbyggingen av Vesøy

Forts. fra side 2

tallet i formannskapet bare en stor strek over alle tidligere vedtak i Landvik kommunes formannskap, og føler ingen forpliktelse for dem. Etter kommunesammenslåingen er man altså fri tidligere forpliktelser, slik oppfattes denne saken.

Det må sies at rådmannen i Grimstad og flertallet i formannskapet opptrer noe underlig, mildt sagt, og hensikten er å lage vanskeligheter for vår bruk av eiendommen. Vi nekter å tro noe annet. Men det kan underskrives at vi ikke er ferdige med denne saken, så lett gir vi oss ikke. Om ikke fylkesmannen i Aust-Agder følger opp vår søknad positivt, så skal den snart ligge som ankesak i departementet.

Dette er ikke noe hyggelig, men for å hjelpe på arbeidstakernes situasjon har våre politiske myndigheter gitt bedriftene anledning til å ta opp likviditetslån, lån til oppbygging av lagre og tilskudd til bedriftsintern opplæring.

Flere har benyttet seg av disse muligheter til å holde selselsettingen ved like, og dette har gjort sitt til at situasjonen ikke er blitt verre enn den er.

Videre kan vi nevne at arbeidsløshetsstrygden, med virkning fra 3. november i år, har blitt bedret. Kort skisserte har det blitt en økning i satsene fra 60 til 70 % av netto lønn og i antall dager som det utbetales stønad for.

Men det har også skjedd andre vesentlige ting i 1975, og vi vil bare nevne at på vårt forbunds landsmøte i september gjorde vi positive vedtak om to store saker som har vakt oppmerksomhet langt utenfor vårt forbunds rekke.

Vi tenker på «Strukturmeldinga» og meldinga om «Samfunnets overtakelse av treforedlingsindustrien».

Disse er oversendt Regjeringen og vil bli behandlet i dens organer. Vi vil håpe at vi kan se resultater av dette arbeidet i en ikke altfor fjern framtid.

Så vil vi ønske alle våre kamerater i avd. 56 Hunsfos Arbeiderforening en riktig god jul og et godt nytt år, idet vi håper

Når det gjelder GAVER
til store og små anledninger, prøv hos oss

Telefon 56285
Rett over Vennesla Meieri

SMELTEDIGEL II

I Hunsfos-Arbeiderens julenummer for ett år siden tok jeg mitt utgangspunkt i smeltedigelen, den økte grad av foranderlighet i den verden som vi nå engang er en del av. Forholdene i 1975 har bare sannet dette, vi er i ferd med å tilbakelegge et år fylt med knallhard virkelighet, enten man nå har de nære ting eller vår verdens kulliss-aktige helhet i tankene.

Værprofetene snakker om den nesten intense stillhet som inntre før større værromslag, før stormkast, før torden, ja endog før godværet. Ved årsskiftet 1975/76 opplever jeg en lignende stillhet uten egentlig å vite med visshet hva forandringene foran oss vil bestå i, eller når disse måtte komme.

at 1976 vil bringe bedre tider og arbeidsforhold for alle som er beskjeftiget i norsk treforedlingsindustri.

Med hilsen
NORSK PAPIRINDUSTRI-
ARBEIDERFORBUND

I denne mangfoldighete inntrykksrikdom er det om våre nære ting sørgelig enkelt å påvise at for Hunsfos har 1975 vært et strevsomt, og et kostbart år. De ytre omstendigheter har brakt oss løpende problemer, noen har vi evnet å løse, andre lever vi fortsatt med i bare tilnærmet kurert stand.

For å ta de negative først må vi ærlig talt innrømme at som bedrift har vi i fellesskap ikke evnet å omgjøre de foreliggende ressurser og muligheter i håndgripelige resultater på en slik måte at vi kan være tilfreds med dette. Det er for mange og kostbare feilskjær i bedriftens dagligliv til at så kan skje. Det som først og fremst vil føre til en positiv forandring i så måte er oppriktig talt at hver og en av oss, på sitt område, ved arbeidsdagens slutt med faglig tilfredshet kan si: «I dag gikk det greit, det føler jeg meg delaktig i».

Store ord kanskje, dog er vel dette det samme praktiske mål

Besøk oss når det gjelder

Julegaver

Verktøy - Peisutstyr - Gaveartikler — Velkommen

Vennesla Jernvare & Farvehandel A.s

Hunsfoss — Telefon 55519

som hver og en av oss stiller til de øvrige deler av den daglige tilværelse, enten det gjelder familielivet, fritidsbeskjeftigelse eller andre gjøremål.

Jeg håper at vi i fellesskap kan se denne lyst til personlig tilfredsstillelse omgjort til kollektiv handling og resultater i 1976, det er ganske enkelt nødvendig for å holde tidens mange utfordringer og problemer i sjakk. Dessuten blir arbeidssituasjonen for den enkelte atskillig mer bevisst behagelig, trivselen tiltar ved opplevelsen av å løfte godt i flokk.

Fra denne «gardinpreken» er det atskillig mer lystbetont å trekke frem positive sider ved året som snart er omme.

I omstendighetene har vi vel evnet å avvikle et beskjeftigelsesprogram som er endel lyse-
re enn hva tilfellet har vært for vår bransje i år. Jeg synes dette fortjener oppmerksomhet på to felter, først ved at våre markedsførere har evnet å utnytte mulighetene på en brukbar måte, for det annet ved at man in-

nen bedriften med konstruktiv bearbeidelse har evnet å unngå ubehagelige permitteringer og oppsigelser. Det er vel realistisk å innse at dette beskjeftigelsesbillede mer er et unntak enn en regel i norsk treforedlingsindustri. At den form som er valgt samsvarer med de retningslinjer som bedriften etter evne søker å etterleve, tar jeg som gitt at mine medarbeidere nå er fullt klare over.

1975 har vært et meget begivenhetsrikt år når det gjelder investeringer. Vi har på høstparten påbegynt teknisk og kommersiell igangkjøring av det hittil største produksjonsanlegg i bedriftens historie, denne vil og må være avsluttet i enhver henseende før årets utgang. Avdeling 9 er et stort løft, dens tekniske og markedsmessige kompleksitet betinger som forventet megen kunnskap og stor innsats for det hele «glir» som det skal. Samspillet mellom «gamle» og nye avdelinger er her helt nødvendig, re-

Vi står alltid til tjeneste!

5 % på kontant handel og ellers mange andre
gode tilbud

Hilsen

Kjøpmannen i Vennesla

sultatene hittil er egentlig ganske interessante.

Miljøvern er blitt litt av et gjennomgangstema ved bedriften. I 1975 er vårt største miljøvernprosjekt, gjenvinningsanlegg for sulfittavlut, forfremmet fra plan til handling ved at skallet for sentralskorstenen er bygget, videre ved at utbyggingen av kokeriet er igangsatt, samt at fundamenteringsarbeidene for det øvrige gjenvinningsanlegg er startet. Dette enorme og ambisiøse anlegg, som vil utløse investeringer på ca. kr. 95 mill., vil bli intens oppfulgt i 1976 og frem til fullførelse midtsommers 1977.

Som beskrevet i julenummeret for 1974 dokumenterer denne investering at Hunsfos har markert sin plass i «morgendagens» norske treforedlingsindustri.

Etter nå å ha oppholdt meg ved svært mye «verdslig» stoff, kommer jeg til det som til syvende og sist er viktigst. Vi kan analysere, klage, rose, kommentere den arbeidsmessige hverdag så mye vi vil. Dette er viktig, men viktigst er det at vi trives med og gledes over de 24 timer som tilbys oss hver eneste dag.

Det aller viktigste med mitt beslag på spalteplass er derfor denne gang å takke medarbeidere for samspill i 1975, fremfor alt å ønske hver især for seg og sine en god jul og et riktig godt nytt år.

Trygve R. Jarlsby.

Adm. direktør.

JULEHILSENER

Et nytt år er gått. Vi nærmer oss jula med raske skritt. Hunsfos-Arbeiderens redaksjon ønsker alle sine lesere en god jul og et riktig godt nytt år.

SPAR SKATT

Skattefri banksparing blir fra og med skatteåret 1975 endret til «sparing med skattefradrag». Hva betyr den nye ordningen for deg?

Her er svaret i grove trekk:

- Sparer du i **4 år** (til «boligformål») kan du oppnå en avkastning tilsvarende en effektiv **rente på ca. 25 %**.
- Sparer du i **5 år** (på «pensjonsvilkår») kan du oppnå en avkastning tilsvarende en effektiv **rente på ca. 21,75 %**.
- Sparer du i **10 år** (på «normalkontrakt») kan du oppnå en avkastning tilsvarende en effektiv **rente på 14,5 %**.

Sagt på en annen måte:

- Sparer du kr. 1 400,- (i skattekasse 1) får du **kr. 490,- mindre i skatt** pr. år.
- Sparer du kr. 2 800,- (i skattekasse 2) får du **kr. 980,- mindre i skatt**.

Dersom du allerede har kontrakt om skattefri banksparing, får du også trekke fra hele beløpet du sparer i år på selvangivelsen i januar 1975, men fra neste år gjelder de nye regler også for deg.

Vil du vite mer om denne spareordning så spør i

Vennesla Sparebank

ETABLERT 1850

Referat fra halvårs-møte

Vi bringer her bilde av jubilantene som mottok 40 års nåla på foreningens halv-årsmøte 27. november i år.

I det vi gratulerer hjerteligst presenterer vi:

Sittende fra v.: Anders Rørås, Andrea Aas, Toralf Moseid. Stående bak fra v.: Johan Løyning, Olav Neset, Tomas Moseid.

Jubilantene er flankert av forbundets formann Rolf Hauge ytterst til høyre og fagforeningsformannen Kåre Berg Andresen ytterst til venstre.

Torsdag 27. november ble fagforeningens halvårs-møte for 1975 avviklet på Janicen Kafeteria. Møtet var meget godt besøkt og salen var godt som full. Ca. 75 til stede.

Av innbudte møtte 6 av foreningens medlemmer som skulle motta Forbundets 40 års nål. Disse var Anders Rørås, Andreas Aas, Tomas Moseid, Toralf Moseid, Olav G. Neset

GAVER

DE FÅR DET I

Telefon 55 927

Vi har et veld av presanger
til store og små

**Skjønnlitterære og religiøse
bøker**

**Gaveartikler, håndvesker og
bagger**

Kjempeutvalg i leketøy

Fotoartikler

**VENNESLA
BOKHANDEL**

og Johan Løyning. Ytterligere 3 skulle ha 40 års nåla, men var forhindret fra å møte. Disse var: Thomas Lindeland, Sverre Rolland og Kristian Tharaldsen. Forbundets formann Rolf Hauge var til stede og dessuten Molla Hildebrandt som representerte Vennesla og Mosby Faglige Samorganisasjon.

Flg. dagsorden ble enstemmig vedtatt:

1. Valg av dirigent.
2. Forbundsformann Rolf Hauge orienterte om Landsmøtets behandling av strukturmeldinga.
3. Overrekkelse av 40 års nåla.
4. Innkomne skriv.
5. Innkomne forslag.
6. Avspaseringsordningen for 1976 — arbeidstidsforkortelse.
7. Valg.

Kåre Berg Andresen ble valgt til møtets dirigent. Han ønsket velkommen og da spesielt de innbudte gjester. Deretter fikk forbundsformannen ordet. I et halvtimes foredrag gav han et tverrsnitt av strukturmeldinga og Landsmøtets behandling av denne.

Ved overrekkelsen av 40 års nåla ble jublantene gratulert og hilset fra fagforeningen v/fagforeningsformannen. Forbundsformannen holdt en pen hilsningstale til jublantene og overbragte forbundets hilsen. Han overrakte deretter hver enkelt av dem utmerkelsen. De mottok også en blomsterbukett fra fagforeningen og forsamlingen hyllet dem med stor applaus.

Av innkomne forslag var det 9 i tallet. Det ble vedtatt å fastsette pro-

Nær eller fjernt!

Vi hjelper Dem med alle reiser —
på fly - båt - tog og buss

WINGE
REISEBUREAU

Telefon 27030 — Rådhusgaten 3

sentsatsen til fagforeningskontingent til 1,35.

Det ble vedtatt at ved valg av ny kasserer skal den gamle sitte inntil årsmøtet og være ansvarlig for regnskapet ut kalenderåret og overlevere det i revidert stand. Samt lære opp ny kasserer.

Forslag om 3 ukers sommerferie for kontinuerlige skiftarbeidere ble vedtatt å se i sammenheng med utarbeidelse av avspaseringsordning for 1976 og at det skal tas med i et av alternativene.

Det ble vedtatt at valgperioden for forsikringsutvalget skal være to år.

Fagforeningens stipend på 150,— kroner for deltagelse i faglige ukeskurs ble vedtatt til også å kunne dekke tapt arbeidsfortjeneste for faglige kveldskurs.

Det ble vedtatt å sende pensjonistene en blomsterhilsen til jul i likhet med tidligere år.

Vedrørende valgloven ble det vedtatt at man skal arbeide for å få den tilbake til det den var før siste valg. D.v.s. at det skal være mulig å overføre personer fra en liste til en annen. Forslaget skal oversendes Samorganisasjonen.

Videre at når et medlem av et parti er valgt inn på Stortinget, herredstyret eller bystyret og melder seg ut av partiet og inn i nytt parti, ikke kan fortsette å representere, men at varmann innkalles. Også dette skal oversendes Samorganisasjonen.

Avspaseringsordningen for 1976 ble diskutert uten at det ble fattet konkret vedtak i saken. Man diskuterte forskjellige muligheter og bestem-

De beste JULETILBUDENE finner De hos oss

Masser av gaveartikler til barn og voksne

Velkommen til julehandel i avd. 17 og 18

Moseidmoen og Vennesla Sentrum

Sørlandet S-lag

te seg bare for å utarbeide 3 forskjellige alternativer og at medlemsmøte i år skulle beslutte hvilket som skal brukes.

En uttalelse av politisk karakter ble vedtatt og skal oversendes Dagbladet Sørlandet. Fedrelandsvennen og Arbeidernes Pressebyrå. Denne sees annet sted i dette nr. av Hunsfos-Arbeideren.

Siste post på dagsordenen var valg som gav flg. resultat:

Foreningsstyret:

Nestformann: Harald Iversen, gj.v.

Kasserer: Tellef Hammen, gj.v.

Styremedlemmer: Alf Renstrøm, gj.v.

Svein Johannessen, ny, Rolf Andersen, ny.

1. varamann: Lorents Larsen, ny.

Hunsfosheimens styre:

Formann: Gudmund Neset, gj.v.

Styremedlemmer: Reidar Reinertsen, gj.v., Sven Ole Eikeland, gj.v.

Vesøy styre:

Formann: Audun Ormshammer, gj.v.

Styremedlemmer: Tjølset Askekjørny, Trygve Ramsdalen, gj.v.

Repr.tant: Audun Ormshammer, gj.v.

Varamann: Lorents Larsen, gj.v.

Representanter til Verne-/miljøutvalg:

Representant: Reidar Arntsen, (hovedverneombud) gj.v.

Varamann: Alfinn Tønnesen, (h.v.omb. varamann) gj.v.

Representant: Kåre Berg Andresen (fagfor.formann) gj.v.

Varamann: Harald Iversen, (nestformann) gj.v.

Møte med finansminister Per Kleppe

Onsdag 12. november var finansminister Per Kleppe i Kristiansand og orienterte faglige tillitsmenn om den økonomiske situasjon vårt land befinner seg

Redaksjonskomitéen:

Redaksjonssekretær: Kåre Berg Andresen, gj.v.

Annonsemedarb.: Einar Bakken, gj.v.

Avd.kontakt: Øystein Lie, gj.v.

« May Britt Aas, ny.

Valgkomité:

Bjørn Helge Knutsen, ny.

Audun Ormshammer, gj.v.

Alfinn Tønnesen, gj.v.

Lorents Larsen, gj.v.

1. mai-komité:

Jens Frikstad, gj.v. Gunnar Sundstøl, gj.v. Marlyn Berg Andresen, gj.v.

Karin Walle, ny.

Fanebærere: Trygve Rosseland, gj.v.

Reidar Antsen, ny.

Forsikringsutvalg:

Formann: Gudmund Neset, gj.v.

« Sekretær: John Homme, ny.

« Medlem: Thorvald Engedal, gj.v.

« Tellef Hammen, gj.v.

Møtet var nå tilendebrakt og fagforeningsformannen takket gjestene for frammotet, takket de av tillitsmennene som nå gikk ut for godt samarbeide og ønsket de nyvalgte velkommen.

Møtet slutt ca. kl. 22.20.

Ref.

i. Møtet var arrangert av Samorganisasjonen i Kristiansand og innbudt var også representanter fra Vennesla som møtte med 7 mann. I alt var ca. 35 personer til stede i møtet som var svært interessant. Samorg's formann, Idar Karlsen, åpnet møtet og ønsket velkommen. Han refererte brev fra Kristiansand Jern og Metall som kritiserte møteinnkallingen og som også var dypt uenige i de såkalte «Kleppe-pakker».

Finansministeren fikk så ordet. I et foredrag på ca. tre kvarter var han innom mange felter som det vil bli for langt å gjengi her, men vi skal referere en del av hans meninger.

Den industrialiserte verden er nå inne i den verste krise man har hatt etter den andre verdenskrig og det viktigste spørsmål er i øyeblikket arbeidsplassene. Sysselsettingsproblemene ventes å forverre seg utover vinteren. Regjeringen har imidlertid satt i verk en rekke tiltak, og har planer om flere for å holde hjulene i gang. Den såkalte «Kleppe-pakka» våren 1974 hjalp til gjennom hele 1974 og inn i 1975. Det kombinerte indeksoppgjør nå i høst styrker samme sak. Likeledes tiltakene med bedriftsintern opplæring, likviditetslån og andre økonomiske tiltak som gjør at industrien kan produsere for la-

Velkommen til oss i alle anledninger

Asles
PENSJONAT

Solveig og Asle Henseldal

Pensjonatet har 50 gjestesenger,
salong og spisesal.
Dusj og water.

Tlf. 55 745

ger. I budsjettforslaget for 1976 forseres en rekke tiltak innen miljøvernsektoren såvel i industrien som i kommunene. Alle tiltak som iverksettes er nyttige tiltak og opplegget er slik at det kan legges om når forholdene normaliseres.

Den tiltakende arbeidsledighet blant ungdom avhjelpes ved at regjeringen setter igang yrkesopplæring bl. a. ved å opprette ekstra klasser i yrkesskolene.

Årsakene til konjunktur- nedgangen.

De viktigste årsaker til vår nåværende situasjon var høykonjunkturen i 1973 og oljekrisen. Høykonjunkturen skapte stor aktivitet og stor etterspørsel etter diverse varer. Resultatet var prisstigning.

Oljen danner basis for en rekke lands energiforsyning, den danner da også basis for en rekke vareproduksjoner. Resultatet var prisstigning. Halvparten av prisstigningen i 1974 var importert.

Vel, Norge klarte med sin politikk å holde hjulene i gang, mens en rekke andre land strevde med store problemer. Konsekvensene av det ble at disse landene reduserte sine vareinnkjøp (import). Altså mindre salg for oss og underskudd i handelsbalansen. Det er kort og godt prisen man må betale for å unngå arbeidsledighet i stor målestokk.

Så spør man: Når svinger det igjen?

Det har startet i USA. Japan kommer sannsynligvis snart, Vest-Europa noe senere, men i løpet av 1976.

Prisene. — Kjøpekraften.

Mange forhold påvirker prisene. Det som nevnt ovenfor og annet. Skatteomleggingen i begynnelsen av —70 årene med innføring av «Momsen». Dårlig kornår i Sovjet med stor etterspørsel på korn gav eksplosiv prisstigning, det samme skjedde for en stor mengde råvarer. Priseeksplosjonen ute slår kraftig inn i vår åpne økonomi. Der-

Skal De bygge, pusse opp eller modernisere?

DØRER
VINDUER
TRAPPER
GLASS
PANELPLATER

KJØKKEN
GARDEROBE
BADEROMSMØBLER
KJØKKENMØBLER
i tre og stål

Vi kommer og tar mål, planlegger for Dem
og gir pristilbud gratis.

SE VÅR UTSTILLING!

Vennesla trevarefabrikk ^as

Telf. 55 722

for oppskrivning av den norske krona høsten 1973. Dette bremsset noe på prisene. Prissubsidiene bremser en del. Men inflasjonen ble sterk helt fra 1970.

Gjennom 1971, —72, —73 ble kjøpekraften svekket ved at inngenting ble gjort med skattene. D.v.s. at progresjonsgrensene for statsskatt ikke ble justert i forhold til inflasjonen. Senere er dette rettet opp. Målsettingen i 1974 var en 4 % økning av den disponible realinntekt (kjøpekraften), resultatet ble mellom 5 og 6 %. Noe liknende skjer for 1975. For 1976 er det lagt opp til 3 % for yrkesaktive, 4 % for trygdede. Tiltakene blir slik at regjeringen legger sterkt vekt på de lavere inntektsgrupper.

Oppgjørformen i tariff- forhandlingene.

Kombinerte oppgjør som nå i høst?

Noen liker det, andre ikke. Representantene fra Vennesla gav uttrykk for at de støttet den ordning som ble brukt i høst. Finansministeren sa det omtrent slik:

Med denne ordning fikk man mye gunstigere resultat enn man ville fått ved et tradisjonelt oppgjør. Man må huske på at vi nå har 2 % mindre prisstigning enn vi ellers ville hatt. Man får skattelette nå. 1 % i direkte reduksjon i skattetrekket pluss at det ligger ca. 1 % i det at man ikke går opp i progresjonsgrensene i beskatningen. Dette vil ikke skjedd ved en tradisjo-

nell oppgjørsform. Men oppgjørsformen må man velge for hver enkelt gang. Nå tilsa konjunktorene og bedriftenes vanskelige situasjon at dette måtte være det rette.

P.g.a. vårt inntektsnivå som er et av verdens høyeste, og ligger bare litt under Amerika og Sverige, kommer bedriftene i et vanskelig konkurranseforhold med utlandet.

Noen sier at i regjeringens budsjettforslag for 1976 så er det lagt opp til kombinert oppgjør. Det er ikke riktig. Hvis det blir det må regjeringen justere budsjettet. Men det er helt klart at et av virkemidlene for å bryte inflasjonsspiralen er nettopp slike oppgjør. Regjeringen presser seg ikke inn i dette. Organisasjonene i arbeidslivet står fritt. Når regjeringen foreslo dette så var det for å beskytte industrien mot store skadevirkninger.

Etter finansministerens foredrag var det en god diskusjon og en del spørsmål ble greit besvart fra Kleppes side.

K. B. A.

Fagforeningen.

Igjen er vi ved slutten av et år. — 1975 som har gitt oss mye av omveltninger og problemer. I det vi håper at inngangen til 1976 må bringe med seg positive trekk for det kommende år benytter vi anledningen til å ønske alle våre medlemmer en god jul og et riktig godt nytt år.

Hilsen Styret.

*Vi har nå godt utvalg
i baderomsutstyr*

*i forkrommet,
messing,
plast
og gullbelagt*

Anders
 LØYNING A/S

Telefon 55511

Fagforeningskontingent - prosenttrekk

Som man vil huske så vedtok landsmøtet vårt nå i høst at man skal gå over til prosentberegning for trekk av kontingent.

Man vil av denne tabell kunne se hvordan det slår ut for de forskjellige inntekter, basert på 1,35 % som er det som skal betales, og i inntekts-intervaller a kr. 5.000,—.

Man vil se hva som betales i dag og hva som skal betales når dette en eller annen gang i 1976 blir satt i verk.

Overgang til prosenttrekk av fagforeningskontingent.

dag betaler et medlem til Forbundet

kr. 11,00 x 50 uker = kr. 550,00

— « —

« Foreningskontingent « 2,25 x 50 « = « 112,50

Totalt pr. år kr. 662,50

	Til Forbundet	Til foreningskassa
Kr. 65.000,— x 1,35 % = kr. 877,50	kr. 747,50	kr. 130,—
« 60.000,— x « = « 810,—	« 690,—	« 120,—
✓ 55.000,— x « = « 742,51	« 632,50	« 110,—
« 50.000,— x « = « 675,—	« 575,—	« 100,—
« 45.000,— x « = « 607,50	« 517,50	« 90,—
« 40.000,— x « = « 540,—	« 460,—	« 80,—

I 1974 hadde fagforeningskassa en inntekt på kr. 83.368,76. — En netto økning på kr. 12.835,08.

I 1975 blir antagelig inntekten på kr. 78.000,—. — En netto økning på ca. kr. 9.000,—.

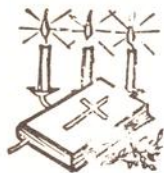

VENNESLAHUS

*Vi takker for et hyggelig samarbeide
i året som er gått og ønsker alle en
god jul og et riktig godt nytt år*

VENNESLA BYGNINGSHÅNDVERKERE A/S

4700 VENNESLA — Tlf. 55333 — 55714

Dagens tekst

JUL! Et lite, men sterkt jublende ord. Du har uttalt det som barn, og har lagt hele ditt sinns dype forventning i ordet. Du har levet gjennom årene med de mange dager så ensformige og tunge, men ordet jul hadde ny klang for hvert år. Friskt og nytt lyser det deg imøte også dette året. Hva skal det få gi deg i år?

Prov et lite eksperiment i år! Søk en rolig stund alene eller i lag med venner og les høyt eller syny sammen de følgende vers av «Julens sanger» Brorson (Rev. Landstads nr. 121):

En liten sønn av Davids rot,
som og er Gud tillike,
for våre synders skyld forlot
sitt høye himmerike.
Det var ham svært å tenke på
at verden skulle under gå,
det skar ham i hans hjerte!
I sådan hjertens kjærlighet
han kom til oss på jorden ned
at lindre all vår smerte.

Gud er nå ikke lenger vred,
det skal vi derav vite
at han har sendt sin sønn her ned
for verdens synd å lide.
Det vorde vidt i verden kjent:
at Gud sin sønn for oss har sendt
til jammer, ve og våde!
Hvem ville da ei være sæl
og trøste seg i ve og vel
til Jesu rike nåde?-

Du hører nok det gammelmodige språk, men du kan ikke unngå merke den jublende klang i ordene. Og om du lar det siste spørsmål lede deg til å søke hjertets forbinnelse med Jesus, da finner du nøkkelen til julens jubelklang for deg i år: Salig ved Jesu rike nåde!

Da vil du også på julens nye grunnlag få lyst til å følge Guds videre hensikt, som uttrykt i Gustav Jensens salme (Rev. Landstads nr. 133):

Gud sin egen sønn oss gav
nu ved juletime,
derfor går et lovsangshav
over verden vide,
derfor fra det høye kor
lyder det hernede:
Give er din sak på jord,
gi, og gi med glede!

Gi din Gud ditt hjerte hen,
gi din ringe næste,
gi din uvenn og din venn,
gi dem av ditt beste!
Gi til du blir tom og arm,
intet skal du miste,
gi til du blir rik og varm,
rikest på det siste.
GOD JUL!

Torgny Birkeland.

Et bedre arbeidsmiljø

Det har vært drevet vernearbeid i vår bedrift i mange år. Det har riktig nok vært en del begrepsforvirring. Man har snakket om industrivern, Vern og Velferd og arbeidstilsyn og blandet dette sammen, men det har egentlig ikke skadet saken. De tre nevnte institusjoner har hele tiden arbeidet mot det samme siktemål: Å gjøre arbeidsplassene bedre og sikre og skape trygghet og trivsel for hver enkelt arbeidstaker.

For å gjøre det hele enda mer forvirrende, snakkes det om arbeidsmiljø og ergonomi. Hva er det egentlig vi snakker om? Hva er det vi vil oppnå?

Man kunne ha svart ganske kort og sagt at det er ikke noe nytt i det hele tatt, man har kun innført to nye begreper, Ergonomi og Arbeidsmiljø.

La oss gå noen få år tilbake i tiden og se nærmere på utspringet for de nye begrepene, og vi behøver ikke gå mer enn 3—4 år tilbake.

Det er den teknologiske utvikling, den høye levestandard og det moderne arbeidsliv som automatisk har økt kravene til et effektivt verne- og miljøarbeid, og til et bedre samarbeid mellom arbeidstakere og ledelse på dette område. Ved Tariffrevisjonen våren 1972, inngikk våre to store organisasjoner, N.A.F. og LO, en avtale om at det skal etableres miljøutvalg i bedriftene, og jeg skal her sitere punkt 2 i nevnte avtale:

«Ved bedrifter med mer enn 100 ansatte, hvor det etter Arbeidervernlovens § 11 skal være verneutvalg, skal dette fungere som verne- og miljøutvalg med mindre partene blir eni-

ge om en annen ordning», sitat slutt. Ved nærmere utdypning av denne avtale, kom ordet «Arbeidsmiljø» inn som et konkret begrep.

Begrepet arbeidsmiljø betyr: Det miljø som omfattes av arbeidsplassen og dens nærmeste omgivelser.

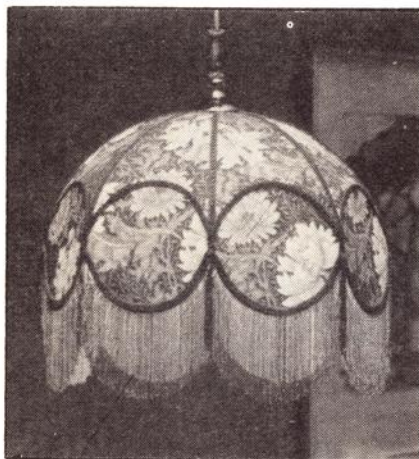
Arbeidsmiljøet er summen av de faktorer i arbeidssituasjonen som individet reagerer på, fysisk, psykisk og sosialt.

D.v.s. det er forhold i forbindelse med temperatur, larm, belysning, gass, ventilasjon, støv, utforming av arbeidslokalene, sanitære forhold, kollegiale forhold o. l.

I den senere tid har vi også begynt å snakke om ergonomiske tiltak, og vi skal se litt på hva begrepet Ergonomi står for. Det betyr tilpassing av arbeidet til utøveren, anskaffelse av diverse hjelpemidler, forandringer av maskiner, utstyr, arbeidsbenker, verktøy etc. Som det ble sagt innledningsvis, det hele går ut på forebyggende tiltak for å øke trygghet og sikkerhet, og å skape trivsel på arbeidsplassen. Dette blir så svarene på de to første spørsmålene som ble stilt.

Næringslivets organisasjoner og våre politiske myndigheter har arbeidet meget med dette i flere år nå, og det har resultert i en total revisjon av Arbeidervernloven. For å få et mer effektivt verne- og miljøarbeid, og for å få det mer inn i presise lovfestede organisasjonsformer, får vi en helt ny lov som heter «Arbeidsmiljølov». Den vil tre i kraft i løpet av 1976. I kap. II, § 7, 1. avsnitt i den nye arbeidsmiljøloven, står det følgende:

«Arbeidsmiljøet i virksomheten skal

*Skal det være noe
nytt i belysning
til jul?*

Vi har et variert utvalg

Eivind Eivindson
ELEKTRISK FORRETNING
VENNESLA - TH. (042) 556 77

være fullt forsvarlig ut fra både en enkeltvis og samlet vurdering av de faktorer i arbeidsmiljøet som kan ha innvirkning på arbeidstakerens fysiske og psykiske helse og velferd.»

Og nå vil den observante leser bedre forstå hvorfor vårt gamle verneutvalg er omorganisert og heter i dag Verne- og Miljøutvalg, og hvorfor vi har startet opp med å «Kartlegge» bedriftens interne arbeidsmiljø. En viser her til H-nytt nr. 67, datert den 18. november i år, hvor vi ganske kort redegjorde for dette.

Ved å «kartlegge» våre miljøproblemer, vil vi kunne få en totaloversikt, og dermed vil vi kunne legge opp til en systematisk forbedring av eventuelle skjeve forhold.

Vårt verne- og miljøutvalg består av seks personer, som tilsammen dekker et ganske stort medisinsk, teknisk og personalpolitisk område, men vi kommer stadig til kort og må trekke til oss spesialister for å løse spesielle problemer. Nå har vi vært så heldige og fått ansatt fysioterapeut fru Randi Nicolaisen. Hun kan dette

med ergonomi, og hun kan hjelpe den enkelte som har fått føle på kroppen hva det kan bety å betjene en arbeidsplass som ikke er tilpasset vedkommende operatør. Vi har også fått som midlertidig medarbeider arbeidskonsulent P. Fredriksen fra Arbeidsdirektoratet, som har sitt spesialfelt «Attføring». Nå har vi innført enda et begrep som kanskje ikke alle er riktig klar over hva betyr. Med attføring mener man et planmessig arbeid for å hjelpe yrkeshemmede eller personer med varig eller midlertidig nedsatt arbeidsevne. Det kan være personer som på grunn av alder, sykdom, skade o. l., har begrensede muligheter ved valg av yrke eller arbeidsplass. Målet er at enhver, uansett kjønn eller fysikk, skal kunne få et meningsfylt arbeid. Som det også framgikk av nevnte H-nytt, vil ergonomi og attføring overlappe hverandre og må samkjøres med bedriftens helsetjeneste og verne- og miljøarbeidet generelt.

Verne- og miljøsjef
Y. Hjelm Johansen.

Ny skorstein ved Hunsfos

Som vel alle har merket seg, har det i den senere tid dukket opp et nytt landemerke i Vennesla. Den nye skorsteinen ved Hunsfos kan ses fra store deler av bygda, og fabrikken som for øvrig ligger svært så bortgjemt i landskapet har stukket en finger i været for å markere hvor den ligger.

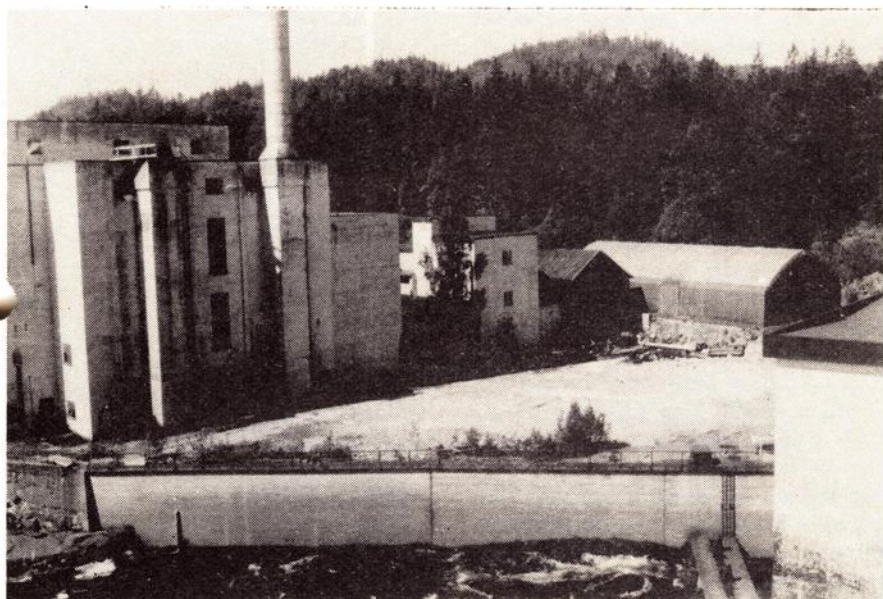
Vi skal her gi en liten teknisk beskrivelse av skorsteinen, og vi kan begynne med dimensjonene. Det ble sagt av en eller annen at den nye skorsteinen er så stor at bare hullet i den veier over ett tonn. Hva hullet veier skal det klokere hoder enn vårt til å svare på, og det nærmeste svaret vi kan gi her er hva luften i hullet veier.

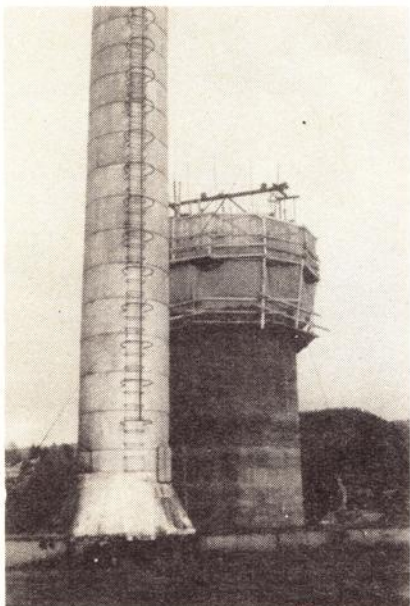
Det ytre skallet på skorsteinen er laget av armert betong. Innvendig dia-

meter på betongen er 5,2 m og tykkelsen er 22 cm. Utvendig blir altså skorsteinen 5,64 m i diameter. Høyden på betongskallet er 89 m over bakken. Vi kan dermed regne ut at volumet innvendig er ca. 1900 m³. Luften inne i hullet vil da veie ca. 2300 kg, og en forstår at utgangspunktet med at hullet veier over ett tonn ikke var noen dårlig antakelse.

Betongskallet har samme diameter fra bunnen til toppen, og vekten av betongen med armering er ca. 800 tonn.

Det vanlige for en skorstein er jo at det går røk i den, og denne danner intet unntak i så måte. Røken skal imidlertid ikke gå i selve betongskallet, men i et innvendig syrefast isolert rør på 2,2 m i diameter. Dette røret skal stikke opp ca. 1 m over be-

tongkanten slik at total skorsteinslengde blir 90 m over bakken. For å danne seg et bilde av høyden kan det nevnes at toppen ligger ca. 70 m over Moseidmoen, ca. 45 m under Svinefjellet og 35 m under Bjønnåsen. Betongskallet ble støpt i løpet av 20 døgn. Det ble brukt glideforskaling og hastigheten på denne blir da omtrent 4,5 m i døgnet.

Det er ca. en meter under toppen av betongskallet støpt et betongdeke som samtidig skal være plattform for dem som skifter pærer i lamper og gir et regntett dekke over skorsteinen.

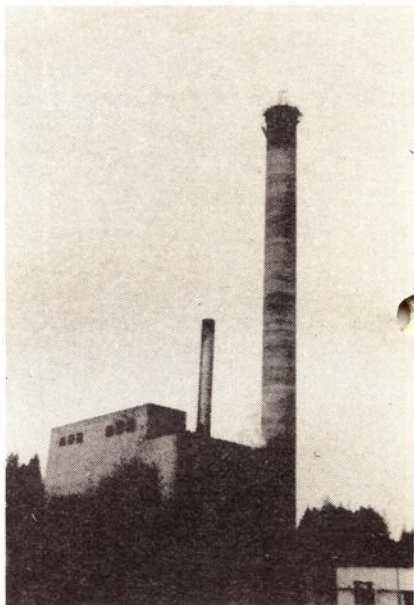
Det skal i toppen monteres lynavledere med kabler ned til kopperplater under bakken.

Det kan nevnes at innvendig i betongskallet skal det foruten selve røkrøret monteres flere stålplattformer. Det blir dessuten plass for enda et

røkrør dersom det senere skulle bli behov for det.

Det blir festet en leder innvendig på betongen som går fra bakken og helt til toppen. Denne lederen er så viselig innrettet at det ikke volder noe særlig større besvær å klatre til topps enn om skorsteinen var plassert på månen. En mann som på månen veier 12 kg vil veie ca. 20 kg når han entrer skorsteinen. Dette oppnås helt enkelt ved at klatreren tar på seg en sele. Fra denne selen går det en wire over en trinse i toppen av skorsteinen til et lodd på ca. 50 kg. Det blir altså dette loddet som skal gi oss romfarerfornemmelser.

Det er nødvendig å sikre seg at nattlige flygende gjenstander ikke skal være på kollisjonskurs med skorsteinen. Etter instruks fra våre luftfartsmyndigheter skal skorsteinen merkes med røde lys i toppen og ca.

68 m over bakken. Lysene skal monteres på fire punkter rundt omkretsen slik at de kan ses fra alle vinkler, og de skal brenne dag og natt.

En har videre tenkt å sikre seg at enhver som måtte komme på synshold av skorsteinen, det være dag eller natt, skal være kjent med at ved roten av pipa ligger Hunsfos Fabrikker og intet annet. Det er nemlig meningen at Hunsfos' emblem skal festes i toppen av skorsteinen og at dette skal være belyst om natta. Hvordan dette endelig skal utformes er det ikke tatt standpunkt til, men hensikten med å bruke betong i toppen av skorsteinen var blant annet å lage en kontrast til det hvite skilt.

Hva skal så skorsteinen brukes til? Fra våren 1976 skal skorsteinen overta funksjonen til vår nåværende skorstein på fyrhustaket. Dessuten skal avgassene fra det fremtidige lut- og

kjemikalieanlegg gå i skorsteinen når dette kommer i drift i midten av 1977.

Når lut- og kjemikalieanlegget kommer i drift, vil det stå en hvit damp-søyle ut av skorsteinen. Denne damp-søylen består vesentlig av vann.

Det har fra flere hold blitt ymtet at skorsteinen er så skakk at det kan sees med det blotte øye. Imidlertid mener enkelte at den heller vestover, mens andre synes den heller østover. La oss stole på svenskene som er helt øst-vest nøytrale, og de sier at loddsnorene viser at skorsteinen peker rett opp i det blå.

Til sist et ord til dere som husker den forrige murpipas sørgelige endelig. Den nye skorsteinen på Hunsfos Fabrikker er bunnsolid fundamentert på fjell 7—8 m under bakken på et betongfundament som er 10×10 m.

John Dale.

KRIGSMINNER

Vi har flere blant oss på Hunsfos som har vært ute i hardt vær under krigen. Denne gang tar vi en samtale med Olav Johannesen på Salen som opplevde litt av hvert, mens han tjenestegjorde i den Norske Marine i krigsårene.

— Hvordan kom du opp i dette? spør vi.

— Jo, sier han, jeg rømte fra landet i 1941. Fra et sted like utenfor Bergen. Det var 4—5 stykker av oss som organiserte flukten. Vi måtte stjele en fiskebåt, men på den tida var det vanskelig, da båteierne gjorde tok med seg en del fra maskinen slik at man ikke kunne få startet. Nå var det slik at det lå en fullastet båt ved siden av med samme maskin. Da vi visste hvilken del som manglet så tok vi bare den fra denne andre båten. Vi hadde en liten båt som vi brukte for å komme ut dit, vi fraktet også proviant i den. Fiskebåten lå ved kai og det var dans på kaia. Dette var søndag kveld. Sent på kvelden gav vi spillemannen beskjed om å stoppe, for nå skulle vi ta båten. Enten måtte han forsvinne eller så bli med oss. Det kom også en del personer fra Bergen og omland som skulle være med oss. Vi ble 24 i alt, hvorav en kvinne. Vi for så til havs. Der var tyske vaktpatruljer på kysten, vi så dem og de så oss. Men vi gikk med fulle lanterner og de trodde det var fiskere, så det gikk bra. Det lå også en liten båt å ventet på oss der ute, fire mann ombord. De ble også med.

Mandag kveld kom vi under land på Shetland uten vanskeligheter på overfarten. Vi så en del miner og hadde også et fly over oss mandag et-

termiddag, men det var engelsk, så alt gikk greit. Vi gikk ikke inn til land før neste morgen, dette var i Haraldsvåg på Shetland. Soldater kom ombord med en gang og førte både oss og båten til Lervik. Vi ble to dager der, så ble vi sendt til Skottland og derfra til London. Der ble vi internert i en leir like utenfor London.

Vi måtte gjennom en hel prosedyre, de var redd for spionasje. Men etter tre uker var alt klart og vi ble sendt inn til London og plasert på et hotell. Vi oppsøkte umiddelbart norske kontorer, meldte oss til tjeneste og fikk utlevert uniformer. Etter få dager ble vi sendt til Skottland. Vi skulle ombord i Norske Marine-fartøy. Var snaut et år der og opererte den tida i kanalen, det var conwoytjeneste. Deretter ble det torpedobåt. Opererte da fra Lervik på Shetland og på norske-kysten om vinteren og Holland og Tyskland om sommeren, da hadde vi base i Aberdeen.

Vi var ute i forskjellige trefninger. På en tur nord for Trondheim traff vi på to lastebåter. Det var forresten andre natten. Vi kom inn under land etter mørkets frembrudd, men måtte gå ut igjen første natt da vi ikke fikk landkjenning. Andre natten derimot gikk dette greit og vi traff på disse to båtene. Vi stoppet dem og så på lasten de førte. Den første hadde poteter og kunne fortsette. Den andre hadde sement og mannskapet fikk beskjed om å gå i båtene, da skuta skulle senkes. Det ble gjort.

Så gikk vi sydover. Vi traff på en conwoy, men den var godt bevoktet. Vi ble morset til og svarte med en bokstav. Det var selvfølgelig ikke koden og ble med en gang beskutt. Vi stakk til sjøs med en gang og kom unna. Et stykke til sjøs satt halvparten av mannskapet å spise under dekk, da seks jagerfly kom over oss. Vi var to båter i følge på denne turen, en engelskmann og oss. Flyene delte seg og tre fly angrep hver sin båt. Vi fikk en drept og 5 såret. Engelskmannen fikk 1 drept og 10 såret. Flyene forsvant, men kom igjen. Vi åpnet ild og alle angrep engelskmannen. Båten ble skutt i brann og vi fikk lagt inntil og berget mannskapet. Som om ikke det skulle være nok fikk vi orkan og ble liggende to døgn i sjøen før vi kom til land.

En gang oppunder Holland ble vi omringet av store kryssere på utsiden. Vi la røk og kom oss unna, vi var heldige. Man merket nervøsiteten når man så fienden, det var så tenene skranglet, men så fort det ble gitt ordre til kamp var dette borte. Det gjelder for nesten alle.

— Så du har vært med og senket både handelsfartøy og u-båter?

— Ja, men såsant ikke handelsfartøyene hadde eskorte eller at dette skjedde om natten, så kunne mannskapet forlate skipet før det ble senket. En gang senket vi en stor u-båt med 90 manns besetning. Den ble torpedert. Senket også en annen, det var utenfor Koppervik. Denne sloss tapert, men gikk ned.

— Og du tjenestegjorde i marinen hele tida?

— Ja, det ble til det.

— Du ble ikke såret selv?

— Åjo, jeg var skytter på kanontårnet forut. Ved en episode utenfor Florø 8 uker før krigen sluttet ble kanontårnet truffet ved at en granat slo rett gjennom pansersidene. Jeg fikk en mengde splinter i meg. Jeg har ennå 3—4 stykker sittende i ryggen. Armen ble hardt skadd ved at en splint for rett gjennom den.

Vel, krigen tok slutt og vi kom oss hjem igjen. Vi var heldige, svært heldige.

HVORFOR BEKYMRES

Det er bare to ting å være bekymret for. — Enten er du syk eller så er du frisk. Hvis du er frisk er det ingenting å være bekymret over. Hvis du er syk er det bare to ting å være bekymret over. — Enten vil du bli frisk, eller du vil dø. Hvis du blir frisk er det ingenting å være bekymret over. Hvis du dør er det bare to ting å være bekymret over. Du vil enten reise oppover eller nedover. Hvis du reiser oppover er det ingenting å være bekymret over men hvis du reiser nedover vil du være så opptatt med å hilse på gamle venner at du har ikke tid til å være bekymret.

Filosofen.

På tampen av kvinneåret

FN's internasjonale kvinneår går mot slutten og jeg vil i den forbindelse komme med noen betraktninger.

Vi vet jo at i hver kommune er det blitt nedsatt en komité som skulle arbeide med kvinnes stilling i samfunnet. En komité bestående vesentlig av kvinner (hvorfor ikke halvparten menn?), ble valgt under latter og tvil, for har ikke kvinner det godt i Norge? Jeg er klar over at rent teoretisk og lovmessig har kvinnene fått mange rettigheter, og er på mange måter likestilt med mannen. Men i praksis så virker det dessverre ikke slik.

La meg nevne lik lønn for likt arbeid som ennå ikke praktiseres og da særlig blant handel- og kontorfunksjonærer. Arbeidsgiverne sier jo med rene ord at de ikke kan satse på kvinnene, de er ustabil arbeidskraft. Hvis det er tilfelle, hvorfor er de det? Jo, kanskje fordi samfunnet aldri har brydd seg om å legge forholdene til rette for kvinnene, slik som for mennene. F. eks. med utdanning, valg av yrke og motivering til arbeidslivet.

Jeg har også følelsen av at samfunnet har sett på kvinnene som arbeidsreserver. Det ser vi tydelig i nedgangstider, da blir kvinnene overflødig fordi mannen er av samfunnet utpekt til forsørger eller hovedpersonen. Hvis det påstås at kvinnen

er ustabil arbeidskraft på grunn av at hun som gift er husmor og mor, da skulle det vel i tilfelle være den samme påstand når det gjelder mannen som blir husfar og far. Og her kommer vi til selve kjernen i begrepet likestilling, etter min oppfatning.

Likestilling betyr ikke bare lik lønn for likt arbeid, men også likeverd som menneske, med samme rett, ansvar og plikt i hjem, samfunn og arbeidsliv. Dette kan ikke realiseres hvis vi ikke går inn for økt samarbeid og gjensidig respekt for hverandre i alle livets situasjoner.

Vi er skapt forskjellig, men det betyr bare at vi skal utfylle, hjelpe og støtte hverandre. Dette skjer dessverre ikke i dag, heller ikke i velferdssamfunnet Norge. Vi kan bare ta for oss siste kommune- og fylkestingsvalget der kvinnene ble strøket med hard hånd på alle partilister. Hvorfor og hvem er det som stryker? Jeg tror at kvinner stryker kvinner fordi de undervurderer seg selv og sitt eget kjønn. Mange stryker kanskje av misunnelse fordi de ikke kan tenke seg slike oppgaver selv. Mennene stryker kanskje fordi de selv vil ha disse vervene og fordi de ikke har noen tro på kvinnes politiske evne. Jeg tror også at det finnes mere samarbeid blant mennene enn blant kvinnene.

Moseidmoen Esso

Vi har til bilen:

BENSIN - OLJE - REKVISITA

og til sjåføren:

TOBAKK og SJOKOLADE

Jeg vil også påpeke kirkens og andre frimenigheters under- vurdering av kvinnene gjennom alle år. Ennå diskuterer de lær- de menn om de skal tillate kvin- nene å erobre prekestolen, og- så i frimenighetene kan ingen kvinne bli forstander og de har heller ikke adgang til eldsterå- det eller andre av menighetens funksjoner.

Det er ikke så svært mange år siden kvinnene fikk stemme- rett i frikirken f. eks.

Når det gjelder loven om selvbestemt abort, har motstan- derne med biskop Lønning i spissen helt forvrengt begre- pet og kalt den for fri abort. Lo- ven, som jeg har forstått den, kommer til å virke akkurat som før, bare med den forskjell at den abortsøkende kvinne skal ha det siste ordet, bestemme selv.

Jeg tror ingen kvinne går til et slikt skritt uten at hun er i en nødsituasjon, på grunn av for ung alder, sykdom, dårlige familietorhold, mange barn tra før, og ikke minst når det er snakk om voldtekt.

Det hevdes fra mange hold

at alt dette burde hun tenkt på før hun ble gravid, og det kan være sant nok. Men tross alt så skjer slike ting, selv om jeg tror kvinnene er flinkest når det gjelder å bruke preventive mid- len.

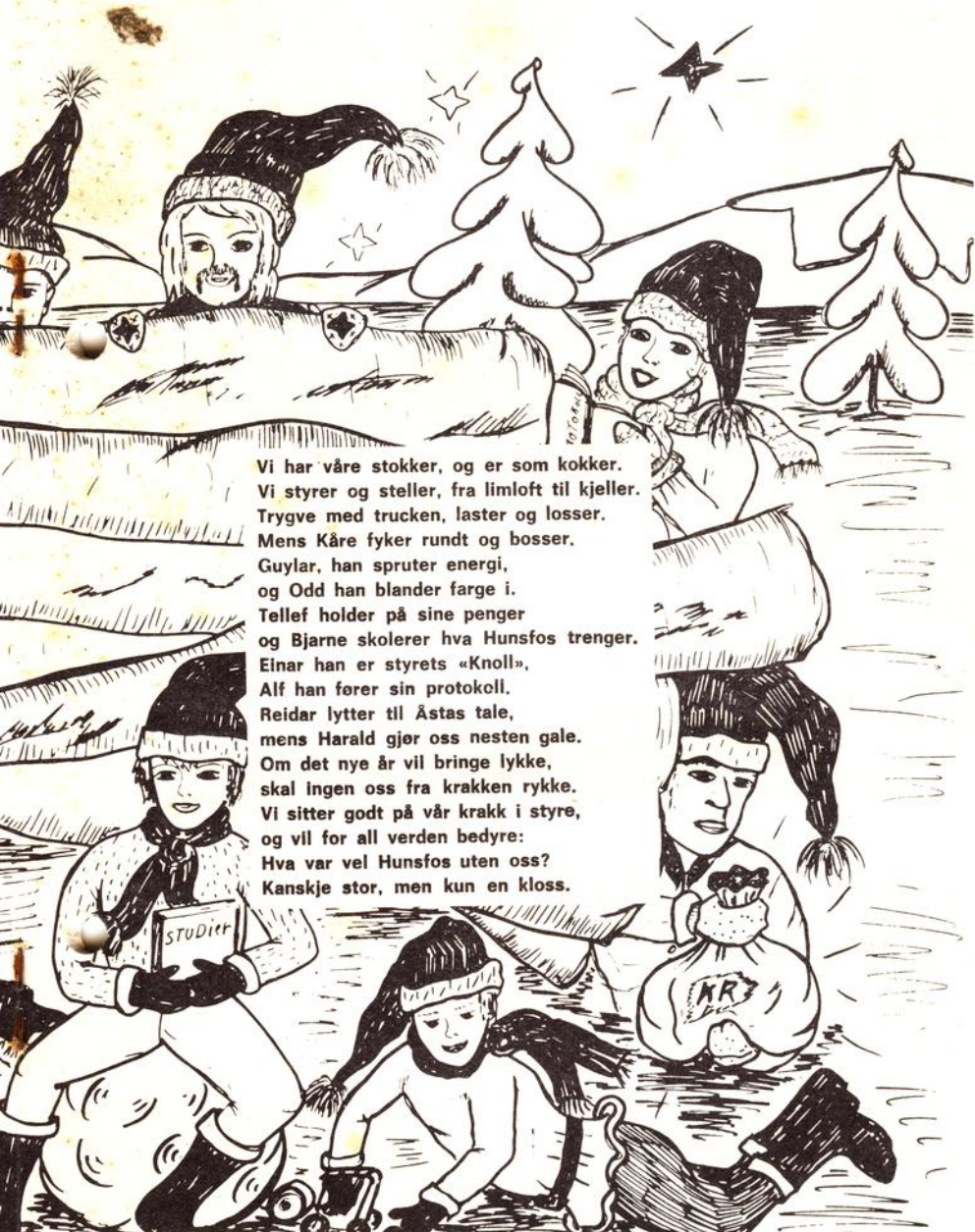
Vi har hatt et internasjonalt kvinneår, men vi må vel alle være enige i at året vil gå over i historien uten at det har skjedd noe sensasjonelt eller revolusjonerende.

Jeg er klar over at vi har støt- tet kvinnene i de såkalte under- utviklede land med pengegaver o. l. og de trenger sårt all den hjelp vi kan gi, men kan vi øve noen innflytelse på undertryk- kelsen? Kanskje Norge om no- en år kan stå som et lysende eksempel på frihet, likhet og brorskap.

Jeg håper i alle fall at vi har lært litt i dette året slik at vi prøver å dele ansvar og plikter etter evner og anlegg hos beg- ge kjønn. Kanskje vi da kunne få bort alt som heter hjertein- farkt, mavesår, alkoholisme og stress blant både det sterke og det svake kjønn.

Solveig Hagen.

Vi har våre stokker, og er som kokker.
Vi styrer og stiller, fra limloft til kjeller.
Trygve med trucken, laster og losser.
Mens Kåre fyker rundt og bosser.
Guylar, han spruter energi,
og Odd han blander farge i.
Tellef holder på sine penger
og Bjarne skolerer hva Hunsfos trenger.
Einar han er styrets «Knoll»,
Alf han fører sin protokoll.
Reidar lytter til Åstas tale,
mens Harald gjør oss nesten gale.
Om det nye år vil bringe lykke,
skal ingen oss fra krakken rykke.
Vi sitter godt på vår krakk i styre,
og vil for all verden bedyre:
Hva var vel Hunsfos uten oss?
Kanskje stor, men kun en kloss.

Helsearbeide på Hunsfos

I de senere år har partene i arbeidslivet stadig blitt mer og mer opptatt av helsespørsmål, og i den forbindelse jobbens betydning i så måte. På Hunsfos har vi i den senere tid sett et par nye ansikter som har tilknytning til dette. Det er fysioterapeut Randi Nicolaisen og arbeidskonsulent Per Fredriksen.

Vi ønsker her å gjøre våre lesere mere kjent med disse to personer som vi skal få se mere til rundt om i bedriften etter hvert. Og vi lar dem selv fortelle litt om hvem de er og hva de står for.

Først fru **Randi Nicolaisen:**

— Jeg kommer egentlig fra Storelvdal i Østerdalen, forteller hun, men er nå bosatt i Kri-

stiansand. Jeg er utdannet ved Mensendieck-skole i Oslo. Av tidligere praksis kan nevnes at jeg har vært gymnastikklærer ved yrkesskolen i Kristiansand. Det var for pikene ved kjole- og draktsøm. Jeg har arbeidet som bedrifts-sykegymnast ved Janus-fabrikken på Espeland ved Bergen, det var i tida 1966—68. Har hatt noe privatpraksis ved siden av. Jeg har vært knyttet til Kristiansand grunnskole som tilsynslærer i kroppssøving i to år. Er på Odderøya (rekruttskolen) og trener soldatene som er plaget av ryggglidelser.

— Og dine oppgaver her? spør vi.

— Her prøver jeg å kartlegge hva de forskjellige jobber betyr av belastning på hver enkelt arbeider, og rette på eventuelle gale arbeidsstillinger. Man må også få folk til å tenke på å ta vare på seg selv ved å:

- Arbeide med minst mulig muskelbruk (f. eks.: ikke løfte skuldene fordi om du skal løfte med armene).
- Riktig kosthold (kvaliteten av «brendselet» er ikke uten betydning for hvordan vi føler oss).
- Tilstrekkelig hvile og søvn.
- Nok mosjon. (Hva har du gjort for hjertet ditt i det siste?)

Disse faktorene har betydning for hver enkelt kvinne og mann's evne til å trives, og som vil gjøre at man har mer over-

skudd når arbeidsdagen er slutt.

— Hvordan legger du opp jobben din? spør vi.

— Det kan være vanskelig å begynne i en jobb hvor der er ingen instruks, ikke noe fast opplegg å gå etter. Jeg har forsøkt å begynne med å gå rundt i bedriften, bli kjent med de enkelte arbeidsplasser og i godt samarbeide med bedriftslegen har vi forsøkt å hjelpe der hvor det har vært mest påkrevet.

Alle jeg har vært i kontakt med har vært positive, og det har gjort at jeg følte meg velkommen. Ledelsen har vist positiv interesse for arbeidernes ve og vel ved å ansette meg, og de møter mine problemer med stor forståelse. Så utgangspunktet er det beste. Ellers vil jeg gjerne si at om noen ønsker å kontakte meg, så har jeg mitt kontor i «det gule huset» rett over søsterkontoret. Eller kontakt meg også gjerne på rundene mine i fabrikkene.

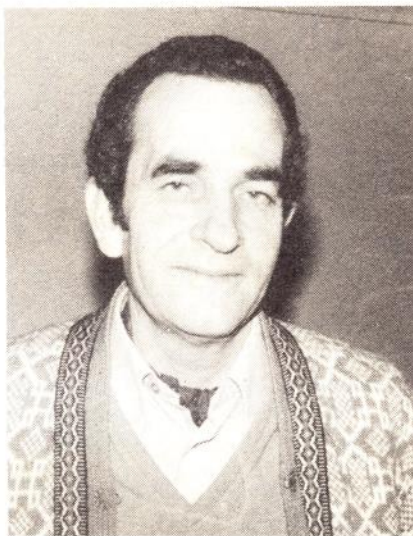
Vi takker for samtalen og ønsker lykke til i jobben.

Red.

Så til **Per J. Fredriksen.**

Jeg er 40 år, forteller han, og har teknisk utdanning. Har flere års praksis i forskjellige industribedrifter. Jeg begynte som arbeidskonsulent i Arbeidskonsulent i Arbeidsformidlingen i 1967. Fra 1969 har jeg vært ansatt i Arbeidsdirektoratet med spesialoppdrag i attføring/ergonomi, d.v.s. sy-

stematisering av bedriftsinterne attføring/ergonomiopplegg. Har arbeidet og innført en spesiell attføringsmodell i de fleste av landets største bedrifter. I den senere tid også mindre bedrifter, kommuner, etater m. v.

Attføringsopplegget går ut på forebyggende tiltak generelt, og individuell personbehandling. Det blir tilrettelegging av arbeidet til de yrkeshemmedes forutsetninger med f. eks. arbeidstrening, også opprettelse av deltidsjobber. Det må etableres organer og man må få opplæring av saksbehandlere i bedriften, slik at bedriften selv får kompetanse og system for optimal behandling av ansatte med yrkeshemninger.

Attføringsarbeide i bedriftene er begrunnet i enighet mellom bedriftsledelse og de an-

Alkoholisme og narkomani

var emnene på helgekurset som ble arrangert av A.O.F. på Hotel Norge i Lillesand 10.—12. oktober.

Jeg hadde den glede å delta på dette kurset, som var både interessant og lærerikt.

Svein Rotmo fra edruskapsdirektoratet foreleste om disse emner:

1. Alkoholisme og narkomani, misbruk og problemer.
2. Edruskapsarbeid i arbeids- og bomiljø.
3. Behandlingsapparatet i alkoholismensorgen.
4. Støttekontaktens virke.

Etter hver forelesning fikk vi spørsmål og oppgaver som vi diskuterte gruppevis. Og det er jo i disse gruppene man virkelig kan lære noe, helst da av hverandres erfaringer. Vi vet jo at det finnes forskjellige årsaker for at folk begynner å misbruke rusgifter. Årsakene kan være:

Dårlige familieforhold både

sattes organisasjoner. Arbeidsdirektoratets arbeidskonsulent er nøytral i bedriften, og arbeider etter godkjente retningslinjer, — vedtatt av Arbeidsdirektoratets styre.

For Per J. Fredriksen gjelder det samme forhold som fru Nicolaisen at han har sitt kontor i «det gule huset» og at også han gjerne tar mot henvendelser der, eller «bare ta tak i meg ute i fabrikken», sier han.

som barn og voksen, dårlig arbeids- og bomiljø, stress og nevrose, o.s.v.

Statistikken viser at mennene står svakest her, selv om kvinnene kommer godt etter.

Mange mennesker kan ikke beherske sin egen livssituasjon, de har ikke oppøvet sin karakter til det. Derfor griper de til stimulerende midler nå. Gruppene var enige i at det må drives mer forebyggende arbeid og da særlig blant barn og ungdom, skolens og de forskjellige sosiale instanser må spre opplysning og yte hjelp og støtte.

Når det gjelder Akans (Arbeidslivets komité mot alkoholisme og narkomani) virksomhet i arbeidslivet, mente gruppene at også her kan gjøres mer for mennesker med alkohol- og narkotikaproblemer.

I de fleste større bedrifter, er det på en eller annen måte et samarbeid med Akan. Noen har opprettet et eget Akan-utvalg, mens andre driver mer anonymt med støttekontakter samarbeid med bedriftslegen.

Disse og mange andre spørsmål ble inngående drøftet på kurset.

Her har alle et stort ansvar og et stort arbeidsområde, hvis vi virkelig vil gå inn for å hjelpe mennesker som er blitt avhengig av alkohol og narkotika.

Solveig Hagen.

VI SELGER SHELL VIKING STOPP

Norske kvalitetsdekk laget for norske forhold.

Shell Viking Stopp piggdekk er kvalitetsdekk i absolutt toppklasse. De er spesielt utprøvet og tilpasset vekslende kjøreforhold på norske vinterveier. Vi kan garantere at Shell Viking Stopp er bygget opp med førsteklasses kvalitet i hver detalj. Shell Viking Stopp gir høy sikkerhet, gode kjøreegenskaper og er meget slitesterke. De fleste Shellstasjoner over hele landet er idag autoriserte dekkforhandlere. Det vil bl.a. si at servicefolk på disse stasjonene er utdannet som dekkspesialister og kan gi fagmannens råd og veiledning.

Vi utfører:

- Omlegging.
- Avbalansering.
- Montering.
- Lapping.
- Dekkreng med Lensstil.

Kjør innom Shell - VI KAN DEKK.

SHELL-SENTERET

Homme og Rosaas Tlf. 55003

Selges kun gjennom autoriserte bilgummiforhandlere.

Sportsspaltene

HUNSFOS BEDRIFTSIDRETTSLAG

Årsmøte i Bedriftslaget

Mandag 10. november kl. 19.00 kunne formannen i Bedriftslaget, Gunnar Grundetjern ønske velkommen til årsmøte. Flg. dagsorden ble godkjent: 1. Bevertning. 2. Beretning. 3. Regnskap. 4. Valg. 5. Anerkjennelse. 6. Innkomne forslag. 7. Eventuelt.

Årsmøtet valgte Ø. Lie til ordstyrer, T. Kittelsen til sekretær.

Etter en god kopp kaffe og bløt-

kake, begge deler av høy kvalitet startet pkt. 2 på dagsorden. Beretning for alle grupper var lagt fram, og det er fantastisk hvilken aktivitet det er i samtlige grupper. Her lå 15 tetteknevne sider som viste hvilket enormt arbeid lagets tillitsmenn gjør.

Trimgruppa som i år hadde vært selvstendig, var vel den gruppa som hadde funnet på flest ting, for å ak-

tivisere flest mulig. Det var startet avdelingsmesterskap i fotball. Trim for damene, kurs i orientering. Dette i tillegg til de ordinære tiltak. Årsmøtet vedtok også å starte bordtennisgruppe, så hvis noen utenom de som sto på den lange navnelista er interessert så er det bare å kontakte styret i laget.

Lagets kasserer redegjorde for ut-

gifter og inntekter, samt budsjett for 1976 som viste at et underskudd på ca. kr. 1.200,— fremkommer. Styret hadde da sendt brev til direktør Jarlsby som igjen viste sin positive holdning til bedriftsidrett og gav laget kr. 1.500, slik at laget kan se 1976 lyst i møte når det gjelder økonomi.

Valgene gikk smertefritt, med naturlig nok, mange gjenvvalg, da disse grup-

Sportsartikler er alltid populære julegaver

VI NEVNER I FLENG: SKI, STAVER, SKØYTER, ANORAKKER, KNIKERS, SPORTSSTRØMPER, POLVOTTER, SKISTOVLER

ARTHUR SYVERTSEN
SYKKELVERKSTED VENNESLA

RESULTATER

Første mann til Nasbøvarden og tilbake 15/11 —75.

Nr.	Navn.	Tid.
1.	Ivar Aas	18,50
2.	Terje Nordhagen	20,15
3.	Thorbjørn Olsen	20,45
4.	Bjarne Grundetjern	20,46
5.	Sigurd Hagen	21,10

per jobber godt. Ny nestformann ble Elias Omdal, mens Trygve Kittelsen ble gjenvalgt som sekretær. Øvrige i styret er Gunnar Grundetjern, formann, Helge Nordhagen, kasserer, Kjell Olsen styremedlem.

Alf Hodnemyr foretok på vegne av komitéen overrekkelse til de som i gruppene hadde gjort den største innsatsen, noe som alltid er populært. Etter 2½ time kunne formannen heve møtet og ønske alle vel hjem.

O. L.

5.	Arild Markusen	21,10
7.	Karl Hodnemyr	22,00
8.	Tellef Båslund	25,55
9.	Gunnar Grundetjern	28,50
9.	John Lian	28,50
11.	Helge Nordhagen	Brutt

Arr.: **Terrang og O/gruppa.**

Kveldsfiskestemning.

En gammel far og hans to ikke helt unge sønner var ivrige fiskere. En kveld de satt i båt og markfisket etter ørreten, var gamlingen så uheldig at da han skulle skifte agn, stupte han overbord. Sønnene fortsatte å fiske som intet var, mens gamlingen gikk under, dukket opp og gikk under igjen. Endelig sa den eldste sønnen:

— Det var da svært som'n far våker i kveld!

LO's distriktskontor

ønsker de fagorganiserte på Hunsfos

God Jul og Godt Nyttår

Vi ønsker alle fagorganiserte

en riktig GOD JUL og GODT NYTTÅR og

takker for godt samarbeid i året som gikk

Vennesla og Mosby faglige Sam.org.

En God Jul og et Godt Nyttår

ønskes foreningens medlemmer og takker

for utmerket samarbeid i året som gikk

Vennesla og Mosby AOF forening

OM JULA

Sin vane tro foretar Hunsfos-Arbeideren en intervju-runde til fem personer her på bedriften. Denne gang for å stille vår nysgjerrighet om hva folk spiser til jul, hva de ønsker seg om nissen o.s.v.

Vi starter med:

Torbjørn Andersen, nå i pm 3—4.

— Jo, sier Torbjørn, vi skal feire jula hjemme hos meg i Lyngdal. Min mor, mine brødre og barna selvfølgelig. Det er min tur i år. Det blir 10 stykker i alt.

— Til middag? spør vi.

— Juletorsk. Det er tradisjon i familien med torsk til jul. Jeg må ha 10 kilo. To på fem kilo hver eller en på 10, det kommer ann på hva jeg kan få. Men 10 kilo må jeg ha.

— Og til dessert?

— Is. Men det er helst for barna. Men torsk er lett mat så det blir plass til en del annet etterpå.

— Skal dere ha julenisse?

— Ja, julenisse, julegaver og to meter gran.

— Hvem er julenisse, — du?

— Det er gjerne minstebroder Kjell, men vi veksler noe. Ellers ser jeg fram til jul. Det er moro og det er godt å slappe av litt.

— Hva ønsker du deg?

— Vanskelig å si, men vi har en kostnadsgrense på gavene til de voksne.

Neste er:

Fru May Britt Aas, i øyeblikket i pm 3—4.

— Vi blir hjemme i Ludeflaten med hele familien. I alt 7 personer. Mannen min og jeg, 3 barn, bestemor og svigersønn.

— Og middag?

— Kalkun, svarer hun kvikt, vi spiser ved femtida, vasker så opp og koker kaffe. Så slapper vi av med julepakkene. Men vi har bestemt oss for å redusere noe på julegavene i år. Det blir for mye sløseri og for mange ting man egentlig ikke har bruk for.

— Bruker du gran som juletre?

— Ja, det blir gran.

— Du har vel hatt mang en jul alene som har hatt mannen til sjøs?

— Nei, ikke mange. 5—6 ganger kanskje, ikke noe mere.

— Du liker deg her? (Vi må spørre om dette da hun er på solvoen på helkontinuerlig skift).

— Åjada, svarer hun, det er alle tiders. Både mannen min og sønnen er i cellulosen og vi er alle på samme skift, så det går bra. Men her er også svært greie arbeidsforhold og kameratene er alle tiders. Har aldri sett så godt kameratskap som her på Hunsfos.

Deretter treffer vi:

Kåre Risbruna, avdeling 9. (Nye bestrykningsavdeling).

— Vi skal feire jula enten i Vennesla eller Landvik, sier han, det er ikke riktig bestemt ennå. Du vet en må jo ta hensyn til foreldrene som gjerne vil se barnebarna av og til.

— Middag?

— Antagelig ribbe. Desserten vet jeg ikke, det er avhengig av hvor vi er.

— Får du besøk av julenissen?

— Ja, jeg har 3 barn som vil se nissen.

— Hvem er nisse?

— Som regel jeg, men ikke offisielt.

— Hva ønsker du deg til jul?

— Vanskelig å svare på. Jeg har ikke tenkt på det. Men så lite som mulig, det er jeg som må betale. Kona og ungene skal nok få sine overraskelser, det var nok ikke godt å være meg ellers.

— Og hvordan er det å være i en helt spillny avdeling?

— Det går greit nå. Jeg liker meg her. Det var nok en del innkjøringsproblemer, men det går bedre nå.

Og så:

Fru Ingrid Tonnesen, rengjøringsdame i avdeling 9.

— Vi skal være heime på Høgtun, Alfinn, barna og jeg.

— Middag?

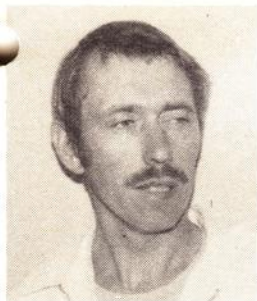
— Ribbe og medisterpølse, — og riskrem. Det er livretten vår.

— Kommer julenissen på besøk?

— Nei, han har kuttet ut. Barna er nå 15 og 20 år gamle.

— Hva med gaver?

— Alfinn blir alltid overgitt. Han får bestandig singlett og underbukser. Men i år skal han få en mye finere ting, det er en hemmelighet, så det kan jeg ikke si. Han blir gledelig overrasket.

— Hva ønsker du deg?

— Herlige land au, det er så mye det. Men en fin gullring hadde vært fint (skriv det så kanskje e fær ein). Men dette med julegaver bruker vi som kos og gir bare til den nærmeste familie, pluss min mor. En skal ikke overdrive med julegavene.

— Du liker deg godt her?

— Ja, svært godt. Det er hardt arbeide, nærmest akkordtempo, men jeg liker det.

Og til slutt treffer vi:

Egil Grundetjern, A—4 linja.

— Jo, jeg blir hjemme på Moseidmoen sammen med familien. Fem personer i alt.

— Julemiddagen?

— Jo, vi spiser ved 18.00 tida og skal vel ha ribbe og riskrem. Før i tida var det gjerne risgrøt, men det er ikke slik nå lenger. Så blir det kaffe og snadder etterpå.

— Hva med julenisse?

— Tja, i år har vi ei lita jente så det kan vel være hvis hun da ikke blir redd.

— Julegaver?

— Ja, vi holder på med det, men det bør minskes noe. Det er ikke så farlig hvis det bare ikke er for mange å kjøpe til. Men for de som har det går det mest en formue.

— Gran eller furu til juletre?

— Det blir gran. Min bror hadde furu ifjor og den var ganske fin, men jeg er vant til gran så det blir nok det.

— Og hva ønsker du deg til jul?

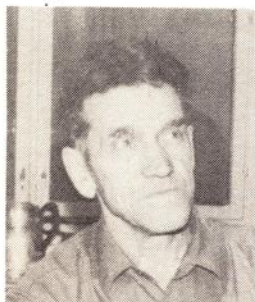
— Jeg har ikke noe spesielt ønske, men får gjerne skjorte.

— Og hvordan er det når maskinen din er flyttet ned her?

— Jeg liker meg godt her. Bedre enn på Salen, der er det så mye folk rundt deg. Her er mere fredelig.

Felles for alle disse fem er at samtlige er relativt nye på akkurat det stedet hvor de nå er. Derfor også spørsmål om arbeidsplassen.

Alle fem, og redaksjonen med, ønsker samtlige av våre lesere god jul og godt nytt år.

ENICAR

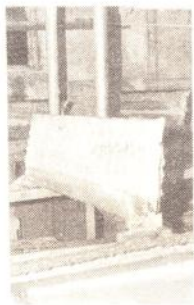
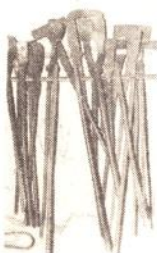
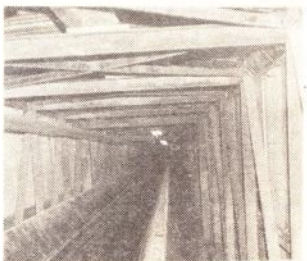
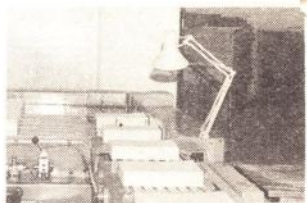
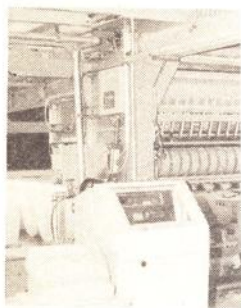
Julegaven verden over...

167-13-01 Selvtrekkende stål sportsur
med orig.lenke kr. 679.—.

...Også i Vennesla

**Hva/hvem eller hvor er dette.
Gjettekonkurranse med kaffepremier.**

Vi innbyr våre medlemmer til å delta i denne noble tevling. Klippene er alle fra et eller annet sted i fabrikken.

Svarfrist settes til 1. februar. Benytt kassa i Vakta.

Hjula stænne, å jula gjænge

Nå æ de snart jul igjen. De æ grusomt å fårt tia gjenge. Æ tykke just de he våre jul, men nå æ de lige galt igjen. Nå bjinne snart kjærringa å on-gane å mase ætte penge, å æ min fattie stakkar vett ikkje å æ ska ta dei ifrå. Bare nå Jarlsby ville lægge gosia te, å gje oss ein «julegrasiale», som de heide. Men nei, de gjænge nok ikkje. Tiane æ for dårlie te de. Han he vel probleme nok mæ å holde hjulane igang på Honsfos, om ikkje han ska holde jula igang heime hos åss au. Mi får trøste åss mæ at sjæl om tiane æ dårlie for fabrikkane, å hjulane stoppe rundt forbi, så ska dær meir te for å stoppe jula hos oss å dei. De te bare et år te ho æ dær igjen. Akkorat som nå.

De æ så rart me de. Nå hjulane te Jarlsby stâppe, så å de dårlig me økonomien (pængane), nå jula svive hos mæ så æ de at æ bjinne å få de dårli (pængane æ der ikkje meir igjen a). Men æ he de dårli på andre måde au. De æ mest så æ alt nå kan kjænne åssen æ he forede mæ, dær æ ligge rett ud å geispe ætte loft. De æ om-trent som ein aure onne Honsfos-fos-sen. Men ongene å kjærringa glede sæ, ja de gjærr nå foresten æ au. Sjitt au, blakk æ æ aligewel, å æ ska nok kose mæ me møe go mad å drik-ke. Ein liten «kolekvinter» ska æ nok au ha på lur, sånn at stemninga rekti æ på topp.

Nå æ de bare å vente te grana bjinne å drøsse, då æ de tia for å kjøbe juletre. Æ tykke foresten at Honsfos kunne lage bomoll, då hadde mi fått gâo avsetning. Dær må mesten fleire pakke bomoll te for å

gjøyme dei nagne greinane på bosken. Men mi kan ju bruke papir au. Dær æ ju mange gilde farge på papiret, så mi kunne rekti få ei fargerig jul. Ei sånn ei som di he på butikkane. Dei he de vel forresten fargerigt te langt ud på sâmmeren, dei som mesten he råbba mæ te sjinnet. Foltt så farge-richt ble de vel ikkje for dei som skal ha betaling for strøyen i januar, å ikkje fær de for æ fær feriepengane. Men då æ de ju sâmmen igjen, å då æ alle glæe aligewel. Då huske mi bare jula som et øvefylt madskab me natron å goe greier.

Gâo jul alle ihâb.

Julenissen.

RAMMER

Hvorfor la deres verdifulle bilder ligger å gulne når De for en relativt rimelig pris kan få rammet inn deres bilder i Vennesla.

Forer alt i rammer til malerier, broderier, brudebilder, diplomer etc.

De er hjerteligvelkommen til et besøk for å studere mine priser.

Rammeverkstedet ligger like syd for brannstasjonen og kan om ønskelig nåes over telefon 56240.

Med hilsen

ARNE LONEBU

Stemhei, 4700 Vennesla.

Tankekurs

Av Carl C. Andersen.

Jeg hadde egentlig ikke tenkt å skrive noe i Hunsfos-Arbeideren denne gang. Men etter som jeg ble spurt lovet jeg da å prøve.

Der er visse ting jeg vil sette søkelyset på. Jeg tenker først på den søppelplass man ser utenfor Samvirkelaget på Vennesla. Hva kan grunnen være? Noen vil kanskje fristes til å si at vi har en dårlig ungdom. Men jeg mener nei, vi har vel aldri hatt så fin og kjekk ungdom som nå og vi bør være stolte av dem. Vi har så lett for å dømme, men feilen ligger hos oss selv. Da jeg kom hit i 1953 snakket man om et Samfunnshus, et sted for ungdommen å være. Nå 22 år etter, hvor langt er vi kommet? Vi må innse at når barna er ferdig med skolen så «må de ha et sted å være», det er like viktig som skolen.

Der er riktignok noen få som ødelegger for alle og de bør ikke tas på med silkehansker enten de er unge eller eldre. Disse slipper for billig. Disse må ikke prioriteres føre dem som oppfører seg bra.

Det ser nå ut til at myndighetene heller vil ha trafikkpolitiet på vegene i stedet for å holde orden i gatene. Nå gjør trafikkpolitiet en god jobb, det skal være sagt. Og hvor mange millioner som går i statskassa i form av bøter, ja se det er ikke småpenger. Men så er det slik at mange har fått svi som

egentlig ikke fortjente det. Disse midler er inntekter.

Men den siden hvor man skal opprettholde lov og orden er forsømt. Man kan spørre om det er fordi det er utgifter.

Fremmedarbeidere. — Jeg så i fjernsynet at fremmedarbeiderne mangler en moske. En slags kirke for muhammedanere. Mitt syn er der at kan de ikke klare seg med det vi har og godta vårt levesett så bør de hurtigst mulig forsvinne igjen. De skal ikke prioriteres fremfor den almindelige norske borger. Heller ikke boligmessig. De som har sluppet dem inn plikter også å skaffe dem hus. Hvem ellers?

Ellers går alt normalt. Vi har fått det første oppslag her på bedriften som varsler at vi er langt opp mot høst. Radio og fjernsyn oppfordrer folk til å spare. Det trenger de ikke, det sørger skattevesenet for.

Fjortoft viser oss all den elendighet han kan finne i India og andre steder, hvor mye får han for det, mon tro? Det de folkene trenger er opplysning. De kan vel ikke bare rote i jorda med en trepinne og produsere unger i haugevis og så skal vi fø dem. Det må være mye galt med samfunnsmaskineriet der nede.

At vi her i Norge lever godt og gir hverandre julegaver som vi kanskje trenger og har spart til hele året skal vi ikke skamme oss over. La oss som vi pleier ønske hverandre god jul og forhåpentlig godt nyttår.

**billigere? ja!
bedre ???**

kjøp en kasse og
smak selv

Godt utvalg i frukt
i

fruktbutikken
på Moseidmoen

Ellers alltid brustilbud

Kun: 1,15 pr. fl. i kassevis

*Odds Frukt og
Sjokolade*

Er det snart slutt med «Hunsfosarbeideren»?

Det er et spørsmål vi snart må ta stilling til. Forslag er reist om at vi skal innstille og heller anskaffe et organ hvor alle grupper av ansatte er direkte med. F. eks. gjeninnføre den tidligere «Hunsfosposten».

Vi skal ikke her gi noe svar,

det har vi heller ikke mandat til. Men vi ser gjerne at saken blir diskutert ute i avdelingene, slik at et senere medlemsmøte kan fatte det riktige vedtak.

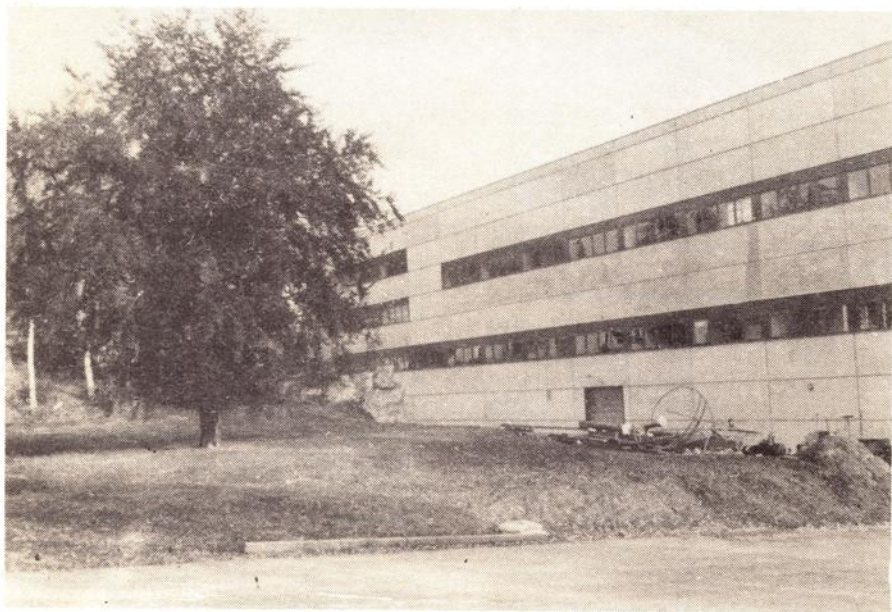
Betingelser som iallefall må innfris hvis Hunsfosarbeideren skal innstille er at et alternativ i så fall må bli minst like bra som det vi har. At det beholder et personlig preg og at informasjon kan gis fra de ansattes organisasjoner.

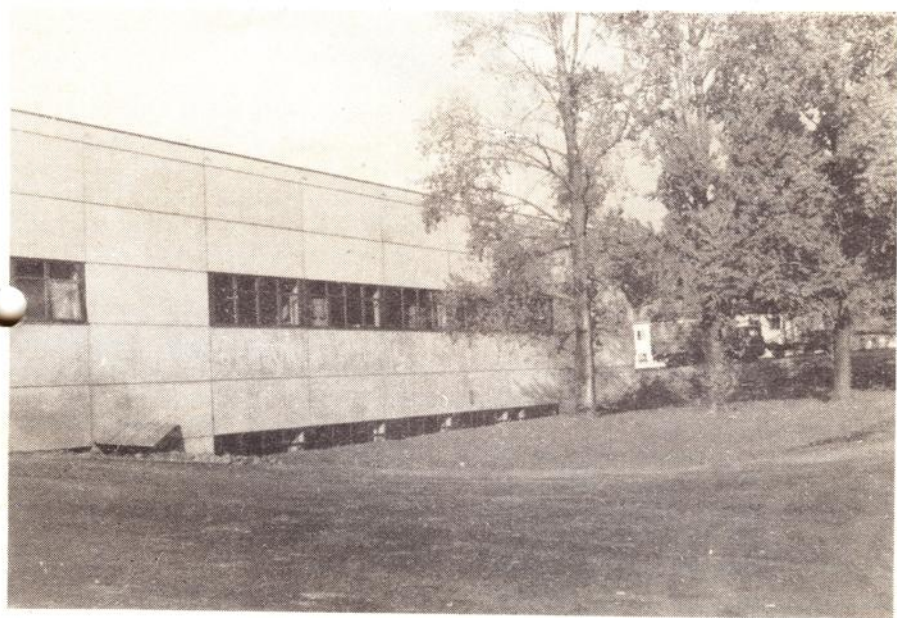
En tur i Hunsfosparken

Jeg tar meg en tur ned i nyanleggene på bedriften. Gjenom det nye papirlager, ned i kjelleren til A-4 linjene og nytt rullepakkeri. Også til den nye rullestolen til avdeling 9 som finnes der. Så strandpromenaden over til avdeling 9. Denne nye bstrykningsmaskin som nesten kan kalles Husfos «El Gigante».

Det er moro å se inn i åpne nye og vennlige lokaler hvor det interiørmessig burde ligge til rette for trivsel. Ikke minst viktig er det at det utvendig rundt byggene er rene parkanlegg. Man føler seg bedre når man går i slike omgivelser i stedet for trange mørke korri-

dorer av murstein og betong. Jo, anlegget er bra og tidsmessig. Det er tydelig at tesene om det «interne miljø» har hatt sin virkning. Du ønskes velkommen i familien Husfos, kjære nye fabrikk.

Med Hunsfos Arbeiderforening gjennom 60 år

Foreningens økonomi

har det ikke vært rart bevent med i de senere år. Under streiker eller lockouter har man som regel tømt kassen, og inntektene er i det senere på grunn av den forholdsvis store arbeidsledighet blitt meget forringet. Inntil januar 1935 betalte foreningen arbeidsledighetsmerkene til forbundet. Men fra da av så man seg nødt til å beslutte at de arbeidsledige medlemmer selv betalte ledighetsmerkene.

Av etterfølgende oversikt vil man se, at foreningen dog så godt det lot seg gjøre ikke helt har avslått alle de krav om bidrag som stilles til foreningen. Ennskjønt Hunsfos' arbeidere i de senere årene har hatt det elendig, har de dog evnet å rekke en hjelpende hånd til dem som hadde det ennå verre, og støtte de organisasjoner og tiltak som man fant absolutt påkrevet.

Pensjonsordningen for bedriftens gamle arbeidere.

Rasjonaliseringen med derav følgende ledig arbeidskraft gjorde at man allerede for flere år siden drøftet spørsmålet om en pensjonsordning. Man argumenterte ganske riktig med, at det var bedre at de gamle sluttet med en rimelig pensjon, enn at de unge gikk ledig.

Spørsmålet strandet dog på bedriften som i de senere årene var økonomisk dårlig stillet. Imidlertid ble spørsmålet mere aktuelt etter hvert som tiden gikk. I 1935 opptok foreningen spørsmålet for alvor og ba

om opprettelse av en bedriftspensjonskasse. Denne skulle være obligatorisk og drives med tilskudd fra bedriften og arbeiderne, helst også fra kommunen. Bedriften stillet seg meget velvillig, da det jo var en fordel for dem å ha unge og friske krefter å kunne sette inn i det alt for økede arbeidstempo. Foreningen undersøkte også hvorledes kommunen kunne tenkes å stille seg til spørsmålet. Men her så det ikke videre lyst ut.

Spørsmålet behandledes av direksjonen om våren 1936. Direktøren kunne da meddele foreningens tillitsmenn, at direksjonen var prinsipielt enig i opprettelse av en obligatorisk pensjonskasse, men da bedriften ennå ikke var kommet så langt i sitt opprydningsarbeide at man med bestemthet kunne fastslå den fremtidige konstante arbeidsstyrke, var det for nærværende uhensiktsmessig å gå til dette skritt. Direksjonen hadde imidlertid bevilget pensjon til 27 gamle arbeidere fra 65 år og oppover. Pensjonen utgjorde kr. 480,00 og skulle begynne fra juni 1936. Foreningen samtykket i dette.

Der innsendtes også andragende om at bedriften ville overta betalingen av sykepremien for de pensjonerte. Direktøren meddelte at han ikke fant å kunne forelegge dette for direksjonen, men at han til gjengjeld hadde andradd om at også de som hadde sluttet tidligere, fikk pensjon. Dette hadde direksjonen innvilget. Der er således ca. 35 pensjonerte.

40 år og (kassert)

Det som fremkommer i dette innlegg har ikke noe spesielt med Hunsfos å gjøre. Det er en situasjon som enhver kan komme opp i på alle arbeidsplasser. Og forholdet er det problemet som eldre arbeidstakere ofte kommer opp i, nemlig at du er for gammel. Nå har vi heldigvis store bedrifter, slike som Hunsfos, men mindre enterpriser der tempoet er høyt og hvor akkord fremdeles er lønnsystemet, vil eldre folk, ja helt ned til 40—45 år få problemer. Alt dette er det statistikk over, og den viser iflg. ILO at en over 45 år går 4 ganger lenger i sin arbeidsledighet enn en som er under 20. For de som er over 50 blir sjansene mindre og mindre, jo eldre han/hun blir, til å få jobb. Og de er for unge til å bli pensjonert. Til og med i den offentlige sektor som burde gå foran som et godt eksempel på likhet, gjøres gjeldende det samme prinsipp at personer som søker må tilhøre en bestemt aldersgruppe. Det som iflg. den samme undersøkelse også virker inn på en 40 åring er at den utdannelse han/hun fikk for ca. 20 år siden er blitt ganske mye foreldet. En annen hindring som møter den arbeidsledige over 40 er de fordommer folk ofte har om den eldres evne til å tilpasse seg og sette seg inn i nye arbeidsoppgaver. Disse oppfatninger om den eldres utilstrekkelighet som arbeidskraft er vanskelig

å uttrykke, selv om de kan være svært ubegrunnet.

I Frankrike er det forbudt å fastsette aldersgrense for visse typer stillinger. I Japan har bedriftene plikt til å garantere en bestemt prosentdel av de ansatte til eldre arbeidskraft.

Vi burde kanskje her i landet vurdere om ikke diskrimineringen av eldre på arbeidsmarkedet er blitt et slikt problem at det er på plass å love et forbud mot slik diskriminering.

Dette burde fagbevegelsen vurdere nøyere i sin bestrebelse på likhet. Ikke bare mellom kjønn, men også i høyeste grad mellom aldersgrupper. La oss høre andres syn på dette sentrale problem. Det gjelder også vi som er i fast arbeide.

Ø. L.

Hestelotteri.

Han Testin i Markabygda fant en morgen hesten sin død i stallen, og det var dobbelt ulykke, for hesten var ikke assurert. Testin klaget sin nød til en som het Jens, og han Jens lovet på at det skulle nok bli en råd. Og etter en tid kom han Jens til Testin og bladde opp totusenfire hundre kroner på bordet for ham.

— Her har du for mærra di! sa han.

— Kolles i vide globussen har du greid det her? sa han Testin.

— Æ lodda ut hesten din og tok ti krona nommeret.

— Mæn ka'n sa hain som vainn, da'n fekk rede på at hæsta e'dau?

— Du veit hain blei forbainna, mæn så fekk'n igjen tikronen, og så sa'n itj mer!

Misbruk av «Arbeiderklassens» navn

Flg. uttalelse ble mot en stemme vedtatt offentliggjort av fagforeningens halvårs-møte 1975.

Hunsfos Arbeiderforenings halvårs-møte 1975 vil gi uttrykk for at vi ergrer oss stadig over at ekstreme politiske grupper opphøyer seg til å være «arbeiderklassens» beskyttere. Vi protesterer mot at politiske ekstrimister, enten de befinner seg på høyre- eller venstresida i det politiske bilde, skal misbruke «arbeidernavnet». La det være helt klart at norsk fagbevegelse, og norske arbeidere rent generelt, er i stand til å ta vare på seg selv. Vi har en sterk fagbevegelse og politisk innflytelse nok til å klare det.

Vi trenger ikke, og vil heller ikke akseptere, at disse revolusjonære teoristene misbraker «arbeider»: navnet i sin argumentasjon. Vi ønsker heller ikke «å få våre interesser ivarett» av disse virkelighetsfjerne teoretikere som ventelig kommer fra de høyere skoler. Vi forbyr dem å bruke vårt navn i sin billige propaganda. Det henstilles til fagforeninger, fagforbund og Landsorganisasjonen om å fatte vedtak i saken.

Vennesla 27/11 1975.

Hunsfos Arbeiderforening.

Epilog av Roll

Det hendte seg i de årene da kommuneherren Engly fra Lie og skrivaren Lidar Odd i det velaktede blad Landsdelen tok sete i hallen på Lauvebakken. Begge ble sesset høyt og da viste det seg at Odd var skarp i replikkene, ikke bare mot motmenn, men også mot meningsfrendar, slik at man blei over av beundring for slik talekunnskap. Engly var mer stille, men også han lot høre fra seg, spesielt om å bygge stier for den ikke motoriserte befolkning.

Også Ragnar fra Landviken og Thoralf båtbygger fra Mandal lot sin røst høre i tingets hall.

Et par vintre senere skjedde det hermannsskifte i kaupstaden Vennesla der Tore Hornblåser måtte overlate styret til Ragnar Skolemeister. Begge hadde sete i herredshusets hall og var vel gagna menn. Det samme var alle menn i Rådet, slik som Oddvar Bokholder, Kåre Formann, Kraft Olav og dei høyaktede drosene Tone og Helga. Flere menn i fylkingen kunne nemnes, men de bør nemnes i andre sagaer. Alt i alt var det velvyrde folk som sesset seg i hallene både i Vennesla og Christiania, så den store almue syntes vel tilfreds med sine høvdingar.

Hesjer.

Det hadde vært et kraftig uvær, og alle høyhesjene hans Olaf var lagt flate på jordet. Selv sto han og glodde på ødeleggelsen. Da kom han Anton forbi.

— Venter du styggevær, Olaf? Jeg ser du har lagt ned hesjene, sa han.

— Historie og skønestafett —

John Homme, verkstedet ble i forrige nr. utfordret til å komme med gode vitser til Hunsfos-Arbeiderens lesere. Her er hans svar.

Fra barnemunn:

Læreren spurte en liten gutt i klassen om han visste når Napoleon døde? — Nei, svarte gutten, jeg visste ikke han var syk engang.

Den bløde:

Det var jægeren som kom til en bekk som var svulmet kraftig opp etter en flom. Jægeren visste at han måtte gå 2—3 km. oppover for å komme over bekken. Noe måtte gjøres, han tok geværet og skjøt en bom. Så gikk han over bekken.

En dame hadde vært gift i 15 år og var fremdeles jomfru. Hvordan kan dette ha seg? ble hun spurt av en venn. — Jo, svarte hun, den første jeg var gift med var en sjømann, så han så jeg aldri. Den andre hadde motsatte interesser. Den tredje var en Arbeiderpartimann som bare lovde.

Du, mamma, sa ei lita jente, jeg har fått bestefar til å slutte å bite negler. — Åh, hvordan klarte du det? — Jeg gjemte tennene hans.

Harold Wilson var på besøk hos Bresjnev i Moskva, men under bilturen inn fra flyplassen ble Wilson tissetrengt og spurte hvor han kunne få latet vannet.

— Bare vent, sa Bresjnev, rundt hjørnet er det et passe sted. Bilen svingte opp foran et elegant hus og

inne i hallen var det springvann, vegg-til-vegg-tepper og fine tapeter. Uten videre tisset Bresjnev på gulvet, skylte hendene i springvannet og tørket dem på tapetet. Wilson tenkte dette var skikken og gjorde det samme.

— Er du ferdig nå? spurte Bresjnev. — Jada, sa Wilson.

— Fint, da forsvinner vi fort som bare det. Dette er nemlig den kinesiske ambassade.

Til neste nr. utfordres smører Øyvind Holberg.

Herr og fru Berg hadde en aldri så liten krangel.

Herr Berg: — Men du må vel i allefall medgi at Gud skapte mannen først.

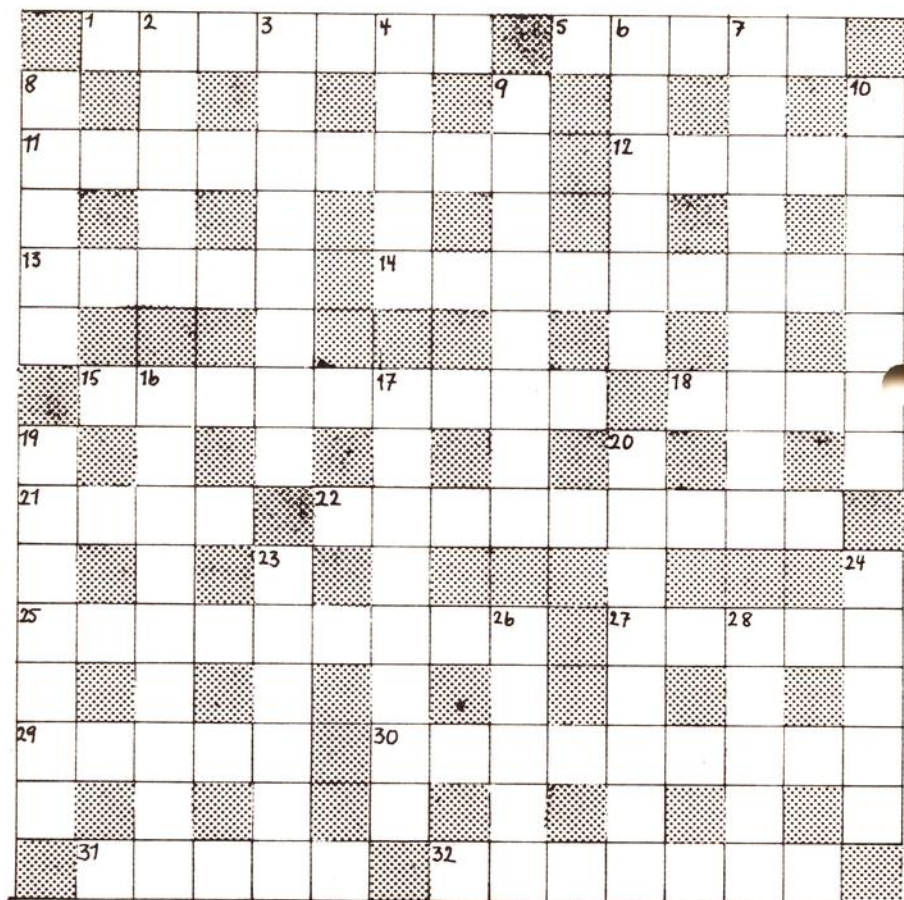
Fru Berg: — Ja, han gjorde vel som jeg når jeg skriver brev, han laget en kladd først.

Det var dans på hotellet. Svendsen har fått i seg noen drammer og gikk avsted til toalettet. Men i farten tok han feil dør og havnet inne på dames enemerker. Best som han sto der kom en kvinne inn.

Hun utbrøt forskrekket: — Ut menneske, dette er jo damenes.

— Det gir jeg blaffen i, sa Svendsen uinteressert, du får gå ut å engasjere en annen.

Generalen talte til regimentet kort før den kommende høytid. Han avsluttet med ordene: — Til slutt vil jeg ønske alle offiserene en riktig god jul, alt befall en god jul og alle vernepliktige en jul.

Navn _____ Avd. _____ Skift nr. _____

VANNRETT

1. Spå
5. Julemat
11. Fritid
12. Senker
13. Land
14. Magrere
15. Handelsutstilling
18. Fag
21. Mord

22. Ubehagelig
25. Idrettsbegivenhet
27. I kaker
29. Vinnere
30. Eiendommelige
31. Taske
32. Spioner

LODDRETT

2. Oppkommer

Vitsekroken

— Vet du hvem som oppfant puslespillet?

— Nei.

— En skotte som mistet en femmer i kjøttkverna.

— Visst filmet vi bankraneren, sa banksjefen i den ranede banken, men pøbelen gikk baklengs, så det eneste vi så var en mann som satte inn en halv million.

-
3. Skriver ut
 4. Krenkes
 6. Land
 7. Mat i 30-årene
 8. God mat
 9. Svart kone
 10. Beileren
 16. Utforske
 - Heis
 19. Tosker
 20. Dyrehud
 23. Revne
 24. Veier
 26. Båtripec
 28. Orke

TIDSFRISTEN

for innlevering av løsningen på Kaffe-konkurransen nr. 5, forlenges sammen med Julekryssord til 1./2.—76.

En søt pike var på biltur med en ung mann. Plutselig stanser bilen på en øde strekning. Den unge mannen sukker og sier: — Slutt på bensinen.

Da åpner piken veska si og tar frem en konjakkflaske.

— Heisan, det var ikke dumt, utbryter sjarmøren fornøyd, hvilket merke er det?

BP, svarer piken med et smil.

Tre brødre sto tiltalt og dommeren, som var en smule skjeløyd, spurte den første: — Hva heter De?

— Da svarte den andre: — Helge Nilsen.

Dommeren så på ham og sa: — Jeg spurte ikke Dem.

— Jeg har ikke sagt noe heller, svarte den tredje.

To unge møtte hverandre langt inne i jungelen, en kannibalgutt og en kannibaljente. — Får jeg by Dem min ærm, frøken?

— Nei takk, jeg har nettopp spist.

— Pipen min er gått ut. — Så, døren er da godt lukket!

— Vet du forskjellen på en hest og en postkasse? — Nei. — Nå, da kan man ikke sende deg ut for å poste brev.

— Får du hele kosten hjemme?

— Ja. — Hva får de andre å spise?

— Vet du hvorfor kua har bjelle?
— Nei. — Fordi horna har gått i stykker.

Aktiv

Ordnet

Fritid

Voksenundervisning

**Velkommen i gavebutikken
med klær for
hele familien**

DAME

Lange morgenkåper
fra kr. 74,-
Lange nattkjoler
fra kr. 54,-
Baby Doll
kr. 42,50
Lange skjørt
kr. 134,-
Kjoler fra
kr. 138,-

PIKE

Morgenkåpe fra kr. 54,-
Lang nattkjole
kr. 29,50
Skjørt fra kr. 36,-

**STORT UTVALG I
LEKESAKER OG UTSTYR**

HERRE

Thermosokker
st. 20-47
kr. 14,50 - 24,-
Herreskjorter
fra kr. 37,50
Slips fra kr. 29,50
Slåbrokk kr. 118,-

GUTT

Pysjamas flanell
fra kr. 26,50
Gutteskjorter
6-16 fra kr. 38,-
Guttelongs i ull
6-16 fra kr. 29,-

BESØK VÅR TEPPEAVDELING

Oppussing før jul?

KJEMPE FABRIKKTILBUD PÅ TEPPER

Ca. 40 ruller på lager

Eksempel:

Kr. 135,- NÅ kr. 55,-

Kr. 93,- NÅ kr. 48,-

GRATIS LEGGING FØR JUL

GULVBELEGG ÷ 20 %

TAPETER FRA FABRIKK

Kr. 60,- - 80,- NÅ kr. 27,-

MALING/BEIS ÷ 20 %

B **VENNESLA**
BYGGESENTER

Inneh.: Erling V. Fredriksen - Telefon 55401